

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

मंगळवार, दिनांक २२ मार्च, २०१६ / चैत्र २, १९३८ (शके)

(१) शालेय शिक्षण, क्रीडा आणि युवक कल्याण, उच्च व तंत्रशिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्य मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण, अन्न आणि औषध प्रशासन, संसदीय कार्य मंत्री		
(३) पर्यावरण मंत्री		
(४) पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - १०९

पुणे शहरात शालेय पोषण आहारासाठी केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालीबाबत

- (१) * १५५६९ श्रीमती दिप्ती चवधरी, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.सतेज उर्फ बंटी पाटील :
सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) शालेय पोषण आहारासाठी केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणाली नेमण्याबाबत पुणे शहरात एक्सप्रेस ऑफ इंटरेस्ट मागविण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत कोणताही निर्णय घेण्यात आलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, एक्सप्रेस ऑफ इंटरेस्ट रद्द करून या योजनेची जबाबदारी शासनाच्या महाराष्ट्र राज्य सहकारी मार्केटिंग फेडरेशन या शासकीय संस्थेला देण्यात येणार आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत नागरी भागात केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालीद्वारे विद्यार्थ्यांना आहाराचा पुरवठा करण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक १८.६.२००९ रोजी घेतलेला आहे. यानुसार मुंबई महापालिकेव्यतिरिक्त इतर नागरी भागांमध्ये केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालीद्वारे आहाराचा पुरवठा करण्यासाठी संस्थांची निवड करण्यात आलेली आहे. तथापि, याबाबत न्यायालयीन बाबी उद्भवल्यामुळे केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणाली अद्याप सुरु करता आलेली नाही. मा.सर्वोच्च न्यायालयाने एप्रिल, २०१५ मध्ये राज्य शासनाच्या बाजूने निर्णय दिलेला आहे. यामुळे केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणाली सुरु करण्याबाबत पुढील कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रात्र शाळांना पूर्णवेळ शाळेचा दर्जा देण्याबाबत

(२) * १५१९३ श्री.नागो गाणार, श्री.अनिल सोले, श्री.रामनाथ मोते :
 तारांकित प्रश्न क्रमांक ७३०३ ला दिनांक ३१ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या
 उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
 करतील काय :-

(१) राज्यातील रात्रकालीन शाळांना व कनिष्ठ महाविद्यालयांना पूर्णवेळ शाळेचा दर्जा देण्यात आलेला नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी मा.केंद्रीय मंत्री परिवहन राजमार्ग एवं जलवाहतुक, भारत सरकार यांनी दिनांक २२ डिसेंबर, २०१४ रोजी मा.शालेय शिक्षण मंत्र्यांना पत्र पाठवून विनंती केली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच या प्रकरणी नागपूर विभागाच्या लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १३ डिसेंबर, २०१४ रोजी शासनास पत्र पाठवून त्वरीत निर्णय घेण्याची विनंती केली होती, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, यासंबंधी दिनांक १५ मार्च, २००७ मध्ये गठीत समितीच्या अहवालामध्ये रात्रशाळांना पूर्णवेळचा दर्जा देण्याबाबत शिफारस करण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, शासनाने राज्यातील फक्त कोल्हापूर येथील आर्ट, कॉमर्स नाईट महाविद्यालयाला पूर्णवेळ दर्जा दिला असून उर्वरित शाळांबाबत मा.शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी बैठक घेण्याचे आश्वासन देऊनही निर्णय घेतला नाही, हे खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, सदरहू कार्यवाही केव्हापर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

रात्रशाळांच्या समस्यांचा अभ्यास करण्यासाठी तसेच उपाययोजना सुचविण्यासाठी दिनांक ०६ जून, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये नेमण्यात आलेल्या संशोधन उपसमितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झालेला आहे. रात्रशाळांच्या समस्यांबाबत संशोधन उपसमितीच्या अहवालानुसार विचार विमर्श करण्यासाठी विविध लोकप्रतिनिधींच्या समवेत बैठका घेण्यात आल्या असून पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) व (६) सदर बाब धोरणात्मक स्वरूपाची असल्याने निश्चित कालावधी नमूद करणे कठीण आहे. तथापि याबाबत तातडीने उचित निर्णय घेण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

**राज्यातील खाजगी माध्यमिक शाळांमधील शिक्षकेतर
कर्मचाऱ्यांच्या आकृतीबंधाबाबत**

(३) * १४९६२ डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.अपूर्व हिरे, श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१३ च्या शासन निर्णयानुसार करण्यात आलेल्या ऑनलाईन संचमान्यतेप्रमाणे राज्यातील सर्वच शाळा-विद्यालयात शिक्षकेतर कर्मचारी मोठ्या संख्येने अतिरिक्त ठरत असल्याने सदर शासन निर्णयाचा फेरविचार करण्यासंबंधी सुरु असलेली कार्यवाही पूर्ण झाली आहे काय,

(२) असल्यास, शिक्षकेतर कर्मचारी अतिरिक्त ठरविणारा हा आकृतिबंध त्वरीत रद्द करावा, या मागणीसाठी राज्यात विविध संघटनेच्यावतीने आंदोलन करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त आकृतिबंधाबाबत सुधारणा करण्यासाठी आयुक्त (शिक्षण) यांचे अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू समितीची बैठक होवून समितीने आपला अहवाल शासनाला सादर केला आहे काय,

(५) असल्यास, या अहवालातील शिफारशींचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे व सदरहू शिफारशी स्वीकारून प्रस्तुत सुधारित आकृतिबंध रद्द करणेबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२), (३), (४) व (५) दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१३ च्या शासन निर्णयानुसार लागू करण्यात आलेल्या सुधारित आकृतिबंधाबाबत फेरविचार करण्याकरीता आयुक्त (शिक्षण) यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला असून त्यानुषंगाने पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

राज्यात धान खरेदीसाठी शासनाने विकेंद्रीत धान्य योजना राबविण्याबाबत

(४) * १४७०४ श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.रामराव वडकुते, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.विक्रम काळे, श्री.खवाजा बेग, श्री.राजेंद्र जैन, श्री.प्रकाश गजभिये, श्रीमती विद्या चव्हाण, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात धान खरेदीसाठी विकेंद्रीत खरेदी योजना सन २०१६-१७ च्या रब्बी व खरीप हंगामापासून राज्यात राबविण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, केंद्र शासनाबरोबर सामंजस्य करार, जिल्ह्यातील अधिकारी व कर्मचारी यांना प्रशिक्षण आदी बाबींची पूर्तता झाल्यानंतरच ही योजना सुरु करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) खरे आहे.

(३) केंद्र शासनाबरोबर सामंजस्य करार करण्यासंबंधीची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शिक्षण विभागातील गैरप्रकाराबाबत

- (५) * १६०४३ श्री.रामनाथ मोते, श्री.नागो गाणार, डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२६२४ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) ठाणे जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक विभागातील कर्मचाऱ्यांनी शिक्षणाधिकाऱ्यांच्या बनावट सहाय्य करून शिक्षण उपसंचालक, मुंबई विभाग, मुंबई यांचेकडे अनेक प्रस्ताव दाखल केल्याचे प्रकरण खरे असल्याचे शासनाने सभागृहात मान्य केले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणांची चौकशी करण्यासाठी चौकशी अधिकारी म्हणून संचालक, महाराष्ट्र राज्य, तंत्र शिक्षण मंडळ यांची दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी नियुक्ती करण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशी अधिकारी यांनी चौकशी अहवाल शासनास सादर केला आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीमध्ये सदर प्रकरणांबाबत काय निष्कर्ष नोंदविण्यात आले आहेत,
- (५) अद्यापही अहवाल प्राप्त झाला नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत,
- (६) सदर कार्यालयातील अशा प्रकारचे अनेक गैरप्रकार होत असून या कार्यालयाची व कामकाजाची विशेष पथकामार्फत चौकशी करण्याचा निर्णय शासन घेणार आहे काय ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) या प्रकरणी चौकशी अधिकारी यांनी एकूण ८ निष्कर्ष नोंदविलेले आहे. त्यामध्ये ४ संस्थांचे शाळा स्थलांतर, अंतिम मान्यता, दर्जावाढ इत्यादी बाबतचे प्रस्ताव बनावट असल्याचे व त्याकरीता संबंधित कार्यालयातील कोणत्यातरी अधिकारी/कर्मचारी यांचा सहभाग असल्याची शक्यता दर्शविण्यात आलेली आहे. संबंधित कार्यालयात प्रशासकीय कामकाज कार्यपध्दतीनुसार होत नाही, अधिकारी कर्मचाऱ्यांमध्ये समन्वयाचा अभाव असणे, कार्यालयीन प्रमुख व नियंत्रक म्हणून संबंधित शिक्षणाधिकारी त्यांच्या कामांच्या व जबाबदाऱ्यांच्या प्रती गंभीर नसणे

इत्यादी बाबींचा गैरफायदा घेऊन सदर अनियमितता घडल्याचे निष्कर्ष प्राथमिक चौकशीत नोंदविण्यात आलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्राप्त चौकशी अहवालानुसार पुढील आवश्यक कार्यवाही करण्याचे आदेश दि. २९.०२.२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये आयुक्त शिक्षण यांना देण्यात आले आहे.

सोलापूर जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांच्या वेतनेतर अनुदानाबाबत

(६) * १५१६८ श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.विक्रम काळे, श्री.श्रीकांत देशपांडे :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळा सन २०१३-१४ व सन २०१४-१५ या वर्षातील वेतनेतर अनुदानापासून संबंधित अधिका-याच्या हलगर्जीपणामुळे वंचित राहिल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या शाळांना तात्काळ वेतनेतर अनुदान देणेसाठी शासन काय उपाययोजना करणार आहे,

(३) असल्यास, या शाळांच्या आर्थिक नुकसानीस जबाबदार असणा-या संबंधित अधिकाऱ्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही.

(२) सोलापूर जिल्ह्यातील सन २०१३-२०१४ या आर्थिक वर्षात १७१ व सन २०१४-२०१५ या आर्थिक वर्षात ४४२ पात्र शाळांना वेतनेत्तर अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. उर्वरीत शाळा ह्या "बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९" मधील निकषांची पूर्तता करित नसल्याने त्यांना अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आलेले नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या नाशिक
कॅम्पसचे काम प्रलंबित असल्याबाबत**

(७) * १४९४७ श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या नाशिक कॅम्पस मान्यतेच्या विलंबामुळे या कॅम्पससाठी हस्तांतरित केलेली ६३ एकर जागा अतिक्रमण झाल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक २४ जून २०१३ रोजी शासनाने तत्वतः मंजूरी देवूनही सादर कॅम्पसबाबत शासनाने अधिसूचना न काढल्याने या कॅम्पसचे काम सुरु झाले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

जिल्हा प्रशासनाने मौजे शिवनई ता.दिंडोरी, जि. नाशिक येथे एकूण ६३ एकर जागा वाटप केली आहे. त्यापैकी एकूण ४३.२५ एकर क्षेत्र प्रत्यक्ष ताब्यात मिळाले असून २०.२७ एकर जागेत पूर्वीपासूनच स्थानिक शेतक-यांचे अतिक्रमण आहे.

(२) तत्वतः मंजूरी झाली असली तरी अंतिम मंजूरी झालेली नाही.

(३) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या शासन निर्णय दिनांक २८.०४.२०१५ नुसार राज्यातील अकृषी विद्यापीठांतर्गत होणा-या उपकेंद्राच्या निर्मितीसाठी समान धोरण निश्चित करण्याकरिता माजी प्र.कुलगुरु डॉ.योगानंद काळे, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ यांच्या अध्यक्षतेखाली नियुक्त केलेल्या समितीने नुकताच आपला अहवाल शासनास सादर केला असून अहवालातील शिफारशीच्या अनुषंगाने शासन मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर त्यानुसार पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य अन्न सुरक्षा आयोग राज्यात स्थापन करण्याबाबत

(८) * १६१९५ श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.रामराव वडकुते, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्रीमती दिप्ती चवधरी : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील गरीबांना सवलतीच्या दराने जीवनावश्यक वस्तू मिळव्यात यासाठी २ वर्षांपूर्वी केंद्र शासनाने केलेल्या अन्न सुरक्षा कायद्यातील तरतूदीनुसार राज्य अन्न सुरक्षा आयोग स्थापन करणे राज्य शासनाला बंधनकारक केले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा कायद्यानुसार राज्य अन्न सुरक्षा आयोग राज्यात स्थापन करण्यात आलेला नसल्यामुळे दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास एका जनहित याचिकेच्या सुनावणीच्यावेळी मा.उच्च न्यायालयाने नाराजी व्यक्त करून सदर आयोग स्थापन करावा असा आदेश राज्य शासनास दिलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त आदेशानुसार अन्न सुरक्षा आयोग स्थापन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) असल्यास, या आयोगाची रचना, अधिकार व कामे कशाप्रकारे रहाणार आहेत,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत व अन्न सुरक्षा आयोग स्थापन करण्यास किती कालावधी लागणे अपेक्षित आहे ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय.

(२) होय.

(३) "राज्य अन्न आयोग" स्थापन करण्याकरिता पदनिर्मिती करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ मधील कलम १६ मध्ये विहित केल्यानुसार आयोगाची रचना अधिकार व कार्य असतील.

(५) वर नमूद केल्यानुसार "राज्य अन्न आयोग" स्थापन करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

पुण्यातील खडकी कॅन्टोन्मेंटमध्ये जास्त दराने पेट्रोलची विक्री होत असल्याबाबत

(९) * १५८४४ अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.रामराव वडकुते, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुण्यातील खडकी कॅन्टोन्मेंट बोर्डाच्या हद्दीत एलबीटी लागू नसताना पुणे शहरापेक्षा जास्त दराने पेट्रोलची विक्री होत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार खडकी शहरात जास्त दराने पेट्रोल विक्री करणाऱ्या पेट्रोल पंपधारकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१), (२), (३) व (४) खडकी कॅन्टोन्मेंट बोर्ड ही एक स्वायत्त स्थानिक स्वराज्य संस्था असून ती केंद्र शासनाच्या संरक्षण मंत्रालयांतर्गत कार्य करते.

भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड खडकी कॅन्टोन्मेंट बोर्ड हद्दीत पेट्रोल वर लोकल बॉडी टॅक्स जमा करत आहे. तथापि, खडकी कॅन्टोन्मेंट बोर्डाच्या हद्दीत एलबीटी लागू नसल्याने पेट्रोलवर एलबीटी जमा करण्याबाबतची कार्यवाही तात्काळ थांबविण्याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, खडकी कॅन्टोन्मेंट बोर्ड यांनी भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड या तेल कंपनीला दिनांक ५ मार्च, २०१६ च्या पत्रान्वये कळविले आहे. त्यानुसार भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड या तेल कंपनीने एलबीटी वसूल करण्याची कार्यवाही दिनांक १० मार्च, २०१६ पासून थांबविली आहे. या बाबतची वस्तुस्थिती पुढील कार्यवाहीसाठी केंद्र शासनाच्या निदर्शनास आणण्यात आली आहे.

**राज्यातील अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांमध्ये बिगर अल्पसंख्याक शैक्षणिक
संस्थांमधील अतिरिक्त कर्मचारी समावेशन लागू करण्याबाबत**

(१०) * १६१२२ श्री.चंद्रकांत रघुवंशी, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्रीमती दिप्ती चवधरी : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांमध्ये बिगर अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांमधील अतिरिक्त कर्मचारी समावेशन लागू होणार नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, माध्यमिक विभागाने अशाप्रकारचे आदेश जारी केले असून, उक्त नियम उच्च शिक्षण विभागाने केलेले नसल्याने, उच्च शिक्षण विभाग अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांमध्ये बिगर अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांमधील अतिरिक्त कर्मचारी समावेशन करणेस अनिवार्य करित आहे व तसे न केल्यास वेतन थकीत करणे, ना हरकत प्रमाणपत्र नाकारणे इत्यादी कारवाई करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थांच्या अधिकारांचे उल्लंघन होऊ नये यासाठी शालेय शिक्षण विभागाप्रमाणे उच्च शिक्षण विभागाकडून परिपत्रक काढण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) शासनाने दिनांक २७ मे, १९९७ अन्वये निर्गमित केलेला शासन निर्णय व शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी दिनांक १७.०७.१९९७ अन्वये निर्गमित केलेल्या परिपत्रकातील तरतुदीनुसार कायम कर्मचाऱ्यांना सेवेत संरक्षण देऊन अन्यत्र रिक्त पदावर सामावून घेणे आवश्यक आहे. त्यामुळे अल्पसंख्याक दर्जा मंजूर केलेल्या अनुदानित महाविद्यालयांसह अनुदानित महाविद्यालयांनी कायम पदावरील अतिरिक्त ठरलेल्या कर्मचाऱ्यांस रिक्त पदावर सामावून घेणे आवश्यक आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षकांचे भविष्य निर्वाह निधीचे खाते उघडण्याबाबत

(११) * १५९२९ श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, श्री.दत्तात्रय सावंत, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.सतिश चव्हाण : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२६४८ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर सेवेत आलेल्या शिक्षक कर्मचाऱ्यांना अंशदायी पेन्शन योजना लागू आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अशा सर्व शिक्षक कर्मचाऱ्यांची खाते उघडण्यात येवून त्यांच्या खात्यावर त्यांची देय होणारी रक्कम जमा करण्याबाबतची कार्यवाही पूर्ण करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, अंशदायी पेन्शन योजनेत येणाऱ्या अशा शिक्षक कर्मचाऱ्यांची खाते न उघडणे व त्यांची रक्कम जमा न होणे याबाबतची सविस्तर कारणे काय आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) कार्यवाही सुरु आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अनधिकृतरित्या चालविण्यात येणाऱ्या खाजगी कोचिंग क्लासेसवर नियंत्रण ठेवण्याबाबत

(१२) * १४६०९ डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १४०२९ ला दिनांक ७ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात खाजगी कोचिंग क्लासेसच्या माध्यमातून कोणताही परवाना न घेता, विद्यार्थ्यांकडून हजारो रुपयांचे शुल्क घेऊन अप्रशिक्षित शिक्षकांद्वारे चालविण्यात येणाऱ्या अनधिकृत क्लासेसवर शालेय शिक्षण विभागाकडून नियंत्रण ठेवण्याचे अनुषंगाने विधी व न्याय विभागाचे अभिप्रायासाठी प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनधिकृतरित्या चालविण्यांत येणाऱ्या खाजगी कोचिंग क्लासेसवर नियंत्रण ठेवण्याच्या दृष्टीने विधी व न्याय विभागाचे अभिप्राय शासनास प्राप्त झाले आहेत काय,

(३) असल्यास, उक्त अभिप्रायाचे सर्वसाधारण स्वरूप काय आहे व त्यानुषंगाने खाजगी कोचिंग क्लासेसकरिता नियमावली विहित करण्यात आली आहे काय, सदरहु नियमावलीचे स्वरूप काय आहे व त्याची अंमलबजावणी केव्हापासून करण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय,

(३) विधी व न्याय विभागाने कोचिंग क्लासेसवरील निर्बंधाबाबतचे सन २००० मधील व्यपगत झालेल्या विधेयकातील तरतूदी व मा.उच्च न्यायालयाने नेमलेल्या श्री.अशोक प्रधान समितीच्या शिफारशी विचारात घेऊन नवीन विधेयकाचे प्रारूप तयार करता येऊ शकेल असे अभिप्राय दिले आहेत. त्याअनुषंगाने विधेयक तयार करण्याची बाब विचाराधिन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लातूर महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ परिसरातील
किसान वेअर गोडाऊनमध्ये साठवून ठेवलेली तूरडाळ
गोडाऊन मालकाने परस्पर विकल्याबाबत**

(१३) * १६०७१ श्री.रामराव वडकुते, श्री.ख्वाजा बेग, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर येथील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ परिसरातील किसान वेअर हाऊसच्या गोडाऊनमध्ये साठवून ठेवलेली २ कोटी १० लाख रुपयांची तूरडाळ गोडाऊन मालकाने परस्पर विकल्याची घटना माहे जानेवारी, २०१६ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, दुर्गा अॅण्ड रवळेश्वर डाल मिलचे व्यवस्थापक श्री.अतिश जाधव यांनी लातूर महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळातील पोलीस स्टेशनमध्ये तक्रार देवूनही त्याची दखल घेण्यात आलेली नसल्यामुळे श्री.जाधव यांनी राज्याचे पोलीस महासंचालक यांच्याकडे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निवेदन सादर करून याप्रकरणी चौकशी करून संबंधित दोषीविरोधात कारवाई करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर गोडाऊन मालकाने परस्पर डाळ विकल्या प्रकरणी सदर गोडाऊन मालकावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अंशतः खरे आहे,

किसान वेअर हाऊस, एम.आय.डी.सी. लातूर येथील खाजगी गोदामात सन २०१२ मध्ये श्री. अतिश सुग्रीव जाधव यांनी रुपये २,१०,७६,५००/- इतक्या रकमेची तूरडाळ ठेवली होती. सदरहू तूरडाळीचा अपहार करून फसवणूक केल्याप्रकरणी गोदाम मालकाविरुद्ध पोलीस स्टेशन, एम.आय.डी.सी., लातूर येथे श्री.जाधव यांनी तक्रार अर्ज दाखल केला आहे.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे.

श्री.अतिश जाधव यांनी दिनांक ०५.०१.२०१६ रोजी राज्याचे पोलीस महासंचालक यांच्याकडे निवेदन सादर केले होते.

सदरचे निवेदन पोलीस महासंचालक यांनी पोलीस अधीक्षक, लातूर यांच्याकडे चौकशीसाठी पाठविले असता ते दिवाणी स्वरूपाचे असल्याने पोलीस निरीक्षक, एमआयडीसी, लातूर यांनी निकाली काढले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अतिरिक्त शिक्षक/शिक्षकेतरांच्या वेतन ऑनलाईन करण्याबाबत

(१४) * १५१५९ श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खाजगी अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक तसेच जिल्हा परिषद व महानगरपालिका आणि नगरपालिका शाळांमधील अतिरिक्त शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन वेळेवर होत नसल्यामुळे शिक्षक भारती संघटनेने आयुक्तांना लिहिलेल्या दिनांक १० एप्रिल, २०१५ रोजीच्या पत्रात ऑनलाईन वेतनाची मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पत्राच्या उत्तरात शिक्षक सहसंचालकांनी सदर शिक्षकांना माहे जून, २०१५ पर्यंतचे वेतन मिळणार असल्याचे नमूद केले असल्यामुळे त्यानंतर वेतन खंडित होणार किंवा कसे याबाबतची वस्तुस्थिती काय आहे,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाचे धोरण व उपाययोजना काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) व (३) दिनांक १४ जानेवारी, २०१६ च्या परिपत्रकान्वये अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जुन्या प्रचलित पध्दतीनुसार (ऑफलाईन) वेतन देण्याची मुदत मार्च, २०१६ पर्यंत वाढविण्यात आलेली आहे.

**कल्याण डोंबिवली शहरातील प्रदुषणाचा प्रश्न
सोडविण्यासाठी कार्यक्रम राबविण्याबाबत**

(१५) * १५४२३ श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण-डोंबिवली शहरातील प्रदुषण चिंतेची बाब बनली असून अनेक वर्षे प्रदुषण आटोक्यात आणण्यात येथील प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे विभागीय कार्यालय पुर्णपणे अपयशी ठरले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त ठिकाणातील प्रदुषणाचा प्रश्न सोडविण्यासाठी ठोस कार्यक्रम राबविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) कल्याण-डोंबिवली शहरातील प्रदूषण चिंतेची बाब बनली हे खरे आहे.

(२) माहे जानेवारी, २०१६ च्या कालावधीत म.प्र.नि.मंडळाद्वारे केलेल्या पाहणीमध्ये कल्याण-डोंबिवलीतील औद्योगिक वसाहतीत हवा व जल प्रदूषण करणाऱ्या ५ कारखान्यांना उत्पादन बंद करण्याची नोटीस पारित करण्यात आलेली असून ४ कारखान्यांना कारणे दाखवा नोटीस पारित करण्यात आलेली आहे.

तसेच म.प्र.नि.मंडळाद्वारे कल्याण-डोंबिवलीतील औद्योगिक वसाहतीतील कारखान्यांचे वेळोवेळी सर्वेक्षण करण्यात येते व संमतीपत्रातील पर्यावरण विषयक अटी व शर्तीचे उल्लंघन करणाऱ्या कारखान्यांवर योग्य ती कार्यवाही केली जाते. कल्याण-डोंबिवली शहर परिसरातील अखंडीत हवा संनियंत्रित यंत्रणा उभारलेली असून त्याद्वारे हवेच्या गुणवत्तेचे मापन केले जाते. सी.एच.एम.या महाविद्यालयाकडून आठवड्यातून दोन वेळेस हवेतील प्रदूषणाचे घटक मोजले जातात.

त्याचप्रमाणे अल्प आणि दीर्घकालीन प्रदूषण नियंत्रणासाठी कृती आराखडा तयार करून त्याची अंमलबजावणी चालू आहे. तसेच मा.उच्च न्यायालय व मा.हरित लवादाच्या निर्देशानुसार स्थापन केलेल्या समित्यांद्वारे अंमलबजावणीचा आढावा घेण्यात येतो.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील युवकांच्या कल्याणाबाबतचे युवा
धोरणाच्या प्रभावी अंमलबजावणीबाबत**

(१६) * १४९९० अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय युवक कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील युवकांच्या कल्याणाबाबतचे युवा धोरण शासनाने माहे जून, २०१२ मध्ये जाहीर केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ४ वर्षांचा कालावधी होऊनही प्रस्तुत युवा धोरणाची प्रभावी अंमलबजावणी न झाल्यामुळे, युवा धोरणाची अंमलबजावणी करण्याबाबत कार्यवाही करावी, अशा आशयाचे निवेदन-पत्र स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक १६ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास मा.युवक कल्याण मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर निवेदनाचे अनुषंगाने मा.युवक कल्याण मंत्री, यांनी दिनांक १८ डिसेंबर, २०१५ रोजी संबंधित लोकप्रतिनिधी समवेत बैठक आयोजित करुन युवा धोरणाच्या प्रभावी अंमलबजावणीबाबत संबंधित अधिका-यांना आदेश देऊनही त्याबाबत कोणतीही कार्यवाही झालेली नसल्याचे दिनांक १२ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, युवा धोरणाच्या अंमलबजावणीबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे व त्याबाबतची सद्यस्थिती काय आहे?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) मध्यावधी युवा धोरण आढावा समितीचे गठण करण्याबाबत शासन निर्णय दिनांक ०५ मार्च, २०१६ निर्गमित करण्यात आला आहे.

**चेंबूर व माहूल (मुंबई) येथील रासायनिक कंपन्यांमधून
उत्सर्जित होणा-या घातक वायूच्या प्रादुर्भावाबाबत**

(१७) * १४६८१ श्री.विजय उर्फ भाई गिरकर, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.हरिसिंग राठोड, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.जनार्दन चांदूरकर : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील चेंबूर, माहूल येथील सी लॉर्ड कंटेनर्स आणि एजिस लॉजिस्टिक्स तसेच इतर रासायनिक कंपनीच्या टाक्यांमध्ये रसायन साठवितांना घातक वायू हवेत मिसळत असल्याची घटना माहे जानेवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, माहूल गाव व आंबापाडा गाव या परिसरातील नागरिकांची दृष्टी कमी होणे, खोकला, श्वसनाला त्रास आदी आजारांनी ग्रासले असून के.ई.एम रुग्णालयातील चेस्ट मेडिसीन विभागाच्या प्रमुखांनी उक्त ठिकाणी सर्व्हे केला असता त्यांना ६४ टक्के ग्रामस्थ श्वसन व खोकला तसेच ९४ टक्के नागरिकांचे डोळे चुरचुरणे व १०० टक्के नागरिक उग्र वासाने त्रस्त असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर ठिकाणी असलेल्या दोन्ही कंपन्यांच्या टाक्यांमध्ये ॲसिटिन, अनिलिन, टॉलीत मेथॅनॉल, बेझिन आदी विषारी रसायनाचा प्रादुर्भाव होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (५) असल्यास, तदनुषंगाने उक्त कंपन्यांवर कारवाई करून या दोन्ही कंपन्या इतरत्र हलविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) हे खरे नाही.

(२), (३), (४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही

राज्यात दुकानात "विकलेला माल परत घेतला जाणार नाही" अशा नियमबाह्य पाटया लावणाऱ्या दुकानदारांवर कारवाई करण्याबाबत

(१८) * १४७४९ श्री.संजय दत्त : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात अनेक विविध दुकानात "विकलेला माल परत घेतला जाणार नाही" अशा प्रकारच्या नियमबाह्य पाटया लावण्यात येवून ग्राहकांची लुट करण्यात येत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, अशा नियमबाह्य पाटया लावणाऱ्या दुकानदारांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अशा प्रकारची तक्रार शासनाकडे, ग्राहक आयोगाकडे अथवा जिल्हा मंचाकडे प्राप्त झालेली आढळून येत नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्हा परिषद शाळांमधील अतिरिक्त शिक्षकांच्या बिंदूनामावली
आणि पदोन्नतीच्या प्रक्रियेस होत असलेला विलंब**

(१९) * १६२२४ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्हा परिषद शाळांमधील अतिरिक्त शिक्षकांबाबत निर्णयास विलंब होत असल्याने बिंदूनामावली आणि पदोन्नतीच्या प्रक्रिया प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी तात्काळ निर्णय घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) बिंदूनामावली तपासणीकरीता सादर करण्यात येत असून प्रमाणित झाल्यानंतर संचमान्यतेनुसार पदोन्नतीची कार्यवाही करण्यात येईल.

**चंद्रपूर जिल्ह्यातील ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनेच्या
देखभाल दुरुस्तीमध्ये झालेला गैरव्यवहार**

(२०) * १५२८१ श्रीमती शोभाताई फडणवीस, श्री.मितेश भांगडिया : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनेमार्फत नळ पाणी पुरवठा योजना सुरु करण्यात येवूनही सदर योजनेच्या देखभाल दुरुस्तीकरीता गावातच पाणी पुरवठा समिती गठीत करण्यात आली असता त्यात गैरव्यवहार झाल्याने २७ पाणी पुरवठा योजनेच्या तक्रारी जिल्हापरिषदेकडे ग्रामस्थांनी केल्याचे दिनांक १५ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पाणी पुरवठा गैरव्यवहाराची शासनाने चौकशी केली काय व तदनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर २७ योजनांपैकी ४ योजनांची चौकशी करण्यात आली असून, त्यात आर्थिक अफरातफर केल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यानुसार, १) मौ. करंजी, ता. गोंडपिंपरी, २) मौ. वडकूली, ता. गोंडपिंपरी, ३) मौ. नवखळा, ता. नागभिड व ४) मौ. परमडोली, ता. जिवती येथील पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीचे अध्यक्ष/ सचिव यांचेवर FIR दाखल करण्यात आले असून, सद्यस्थितीत प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

उर्वरित २३ योजनांची चौकशी जिल्हा स्तरावर सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पिंपरी-चिंचवड (पुणे) शहरात बायोमेट्रिक शिधापत्रिकेला
 अल्प प्रतिसाद मिळत असल्याबाबत**

(२१) * १४७६३ आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.अनिल भोसले, श्री.जयवंतराव जाधव, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.खवाजा बेग, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे येथील पिंपरी चिंचवड शहरात अन्नधान्य वितरण व पुरवठा विभागातर्फे शिधापत्रिका कार्यालयातील गैरव्यवहाराला आळा घालण्यासाठी राबविण्यात येणा-या बायोमेट्रिक प्रणाली राबविण्याचे काम संध गतीने सुरु असल्याने बायोमेट्रिक शिधापत्रिकेला अल्प प्रतिसाद मिळत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी जनजागृती व नागरिकांना प्रबोधन करण्याबाबत तसेच गैरव्यवहाराला आळा घालण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत

श्री. गिरीश बापट : (१), (२) व (३) राज्यातील सर्व रास्तभाव दुकानांतून लाभार्थ्यांची बायोमेट्रिक ओळख पटवून शिधावस्तुचे वाटप करण्याचा धोरणात्मक निर्णय शासनाने दि. ११ मार्च, २०१६ रोजी घेतला आहे. त्यानुसार लाभार्थ्यांचे आधार क्रमांक, मोबाईल क्रमांक व बँक खाते क्रमांक संकलित करून ते PDS

Data Base मध्ये समाविष्ट करण्याचे काम सुरु आहे. पूणे येथील पिंपरी चिंचवड शहरातील आधार सिडींगचे ५५% काम झाले असून राज्यातील एकुण आधार सिडींगचे काम ७३% इतके झाले आहे.

रास्तभाव दुकानस्तरावर बायोमेट्रिक ओळख पटविण्यासाठी मोबाईल टर्मिनल टेक्नॉलॉजीचा वापर करण्यात येणार आहे. त्यासाठी POS मशीन भाडेतत्वावर घेण्यासाठी कंत्राटदाराची नियुक्ती करण्यास नुकतीच शासनाने RFP ला मान्यता दिली आहे. त्यानुसार लवकरच निविदा काढण्यात येणार आहेत.

**वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या अधिकृत
वेबसाईटवर वसंतराव नाईक यांच्या चित्राएवजी अभिनेता
यांचा फोटो अपलोड केल्याबाबत**

(२२) * १६२०१ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या अधिकृत वेबसाईटवर वसंतराव नाईक यांच्या चित्राएवजी चक्क अभिनेता यांचा फोटो अपलोड केला असल्याची घटना माहे जानेवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अशाप्रकारची चूक करणा-या महाविद्यालयातील अधिका-यांवर कारवाई करण्याबाबत तसेच या घटना पुनःश्च घडू नये याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या अधिकृत वेबसाईटवर माहिती नोंदविणे, बदल करणे, डोमेन चार्ज भरून रिनिव्हल करणे इत्यादी कामाचे कंत्राट मे. आय ड्रीम टेक्नॉलॉजीज, नागपूर यांना देण्यात आले होते. सदर कंपनीकडून अनावधानाने वेबसाईटवर चुकीचा फोटो अपलोड करण्यात आल्याचे निदर्शनास येताच सदर चुक दुरुस्त करण्यात आली आहे. तसेच, सदर कंपनीसोबतचा करार मुदतपूर्व रद्द करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**माध्यमिक शाळेतील इयत्ता ९ वीच्या वर्गामध्ये ४० पेक्षा कमी
विद्यार्थी संख्या असलेल्या शाळा बंद करण्याबाबत**

(२३) * १४८७५ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने शालेय शिक्षण विभागाच्या प्रधान अध्यक्षतेखाली स्थापन केलेल्या समितीने सादर केलेल्या अहवालात माध्यमिक शाळेतील इयत्ता ९ वीच्या वर्गामध्ये ४० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असेल तर ती माध्यमिक शाळा बंद करावी अशी शिफारस केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ४० पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असलेल्या इयत्ता ९ वीच्या वर्गाची राज्यात एकूण संख्या किती आहे,

(३) असल्यास, ४० पेक्षा कमी संख्या असलेल्या वर्गातील विद्यार्थ्यांची अन्यत्र कोणत्या शाळेतील इयत्ता ९ वीसाठी सोय करण्याच्या दृष्टीने काय उपाययोजना केली आहे,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) राज्यात इयत्ता ९ वीच्या ४० पेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या एकूण ६७३३ माध्यमिक शाळा आहेत.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

थिबा राजाची समाधी वास्तू पर्यटकांना पाहण्यासाठी खुली करण्याबाबत

(२४) * १५५८३ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी शहरातील शिवाजीनगर येथे असलेली थिबा राजाची समाधी दुर्लक्षित असून ही वास्तू नेहमी बंद असून या वास्तूचा ताबा पुरातत्व खात्याकडे असल्याने पर्यटकांना ती पहावयाची झाल्यास प्रशासनाकडे व पुरातत्व खात्याकडे मिनितवारी करावी लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) थिबा राजा-राणीची समाधी, रत्नागिरी हे राज्य संरक्षित स्मारक असून सदर स्मारकाची माहे डिसेंबर, २०१२ मध्ये जतन-दुरुस्ती व सुशोभिकरण करण्यात आले आहे. सदर समाधी आंतरराष्ट्रीयदृष्ट्या महत्वाची असल्याने सदर समाधी पुरातत्व विभागाचा कर्मचारी उपस्थित असतांनाच खुली ठेवण्यात येते. तथापि पुरेसा कर्मचारी वर्ग नसल्याने ही समाधी आठवड्यातून सहा दिवस अर्धवेळ पर्यटकांसाठी खुली असते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे विभागात शासनाकडून विद्यार्थ्यांना मिळत असलेली शिष्यवृत्ती

(२५) * १५०९२ श्री.अनिल भोसले, श्री.किरण पावसकर, श्री.संदिप बाजोरिया :

सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडून पुणे विभागांतर्गत येणाऱ्या पाच जिल्हयातील वीस टक्के महाविद्यालयांमधील विद्यार्थ्यांना मिळत असलेल्या शिष्यवृत्तीबाबतची तपासणी दि. ८ ते १० जानेवारी, २०१६ या कालावधीत करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्याची कारणे काय आहेत व या तपासणीचे निष्कर्ष काय आहेत,

(३) तसेच कोणकोणत्या महाविद्यालयांनी यात गैरप्रकार केल्याचे आढळून आले व अशा महाविद्यालयांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) शासनाच्या शिष्यवृत्ती योजनेची अंमलबजावणी योग्य प्रकारे होत असल्याची खातरजमा करण्यासाठी काही संस्थांची प्राथमिक तपासणी करण्यात आली.

लाभार्थी विद्यार्थ्यांची यादी संस्थेच्या सूचना फलकावर लावणे, योजनेतर्गत सर्व कागदपत्रांचे जतन करणे, केवळ पात्र विद्यार्थ्यांना लाभ मिळण्यासाठी काटेकोर तपासणी करणे, पात्र लाभार्थी विद्यार्थी परीक्षा देतील याची खातरजमा करणे, तसेच जास्तीत जास्त लाभार्थी उत्तीर्ण होतील यासाठी कार्यवाही करणे, इत्यादी विविध उपाययोजना करण्याबाबतचे निष्कर्ष आहेत.

(३) या अनुषंगाने गृह विभागाच्या दिनांक १५.१.२०६ च्या शासन निर्णयान्वये विशेष चौकशी पथक नियुक्त करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सारखणी (ता.किनवट, जि.नांदेड) व राज्यालगतच्या सीमावर्ती
तालुक्यामध्ये गुटख्याची होत असलेली विक्री**

(२६) * १५०६३ श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात गुटखा बंदी असूनही सारखणी (ता.किनवट, जि. नांदेड) व राज्यालगतच्या सीमावर्ती भागातील तालुक्यामध्ये गुटख्याची मोठ्या प्रमाणात विक्री होत असल्याचे माहे जानेवारी-२०१६ च्या दुस-या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गुटखा बंदी असताना सुध्दा कर्मचा-यांच्या हितसंबंधामुळे राजरोसपणे गुटखा विक्री होत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, तदनुषंगाने दोषी कर्मचाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत तसेच गुटख्याची विक्री रोखण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

तथापि, दिनांक ३०/१/२०१६ रोजी सारखणी जवळच्या सिंगोडाफाटा, ता. किनवट या भागात रु.५९०४०/- इतक्या किंमतीचा प्रतिबंधित अन्नपदार्थाचा साठा आढळून आला.

राज्यालगतच्या सीमावर्ती भागातील तालुक्यामध्ये गुटखाबंदी असूनही मोठ्या प्रमाणात गुटखा विक्री होत असल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) लागू नाही. तथापि, गुटख्याची विक्री रोखण्यासाठी अन्न व औषध प्रशासनामार्फत वेळोवेळी प्रतिबंधित अन्नपदार्थांच्या अनुषंगे तपासणी करून संबंधितांविरुद्ध अन्न सुरक्षा व मानके अधिनियम २००६ अंतर्गत खटला दाखल करण्याची कारवाई करण्यात येते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात प्लास्टिक पिशव्यांच्या वापरावर निर्बंध आणण्याबाबत

(२७) * १५८८३ अॅड.राहुल नावेंकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.रामराव वडकुते, श्री.खवाजा बेग, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.प्रकाश गजभिये : तारांकित प्रश्न क्रमांक ३२०४ ला दिनांक १९ मार्च, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात प्लास्टिक पिशवीतील पदार्थांवर परिणाम होऊन कर्करोग, हृदयरोग यासारखे आजार होत असल्यामुळे सदर प्लास्टिक पिशव्यांवर शासनाने बंदीचा प्रस्ताव आणला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्लास्टिकच्या पिशवींवर बंदी आणण्यासाठी शासनाने कोणता निर्णय घेतलेला आहे व त्या निर्णयाची अंमलबजावणी किती कालावधीत करण्यात येणार आहेत,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) व (२) महाराष्ट्र राज्यामध्ये प्लास्टिक पिशव्यांच्या उत्पादन व वापरावर नियंत्रण ठेवण्याकरिता महाराष्ट्र शासन स्तरावर महाराष्ट्र विघटनशील व अविघटनशील कचरा (नियंत्रण) कायदा, २००६ च्या कलम १८ चे पोट कलम (३) चा खंड (एक) आणि कलम ४ ची पोट कलमे (१) व (२) याद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासनाने, दिनांक ०३ मार्च, २००६ रोजी प्लास्टिकच्या पिशव्यांचे (कॅरी बॅगज) उत्पादन व वापराबाबत नियम राज्यात लागू केले आहेत. या नियमानुसार, ५० मायक्रॉनपेक्षा कमी जाडीच्या व ८ इंच x १२ इंच आकारापेक्षा कमी आकार असलेल्या प्लास्टिक पिशव्यांचे उत्पादन, विक्री तसेच वितरण करण्यास बंदी आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**छत्रपती प्रमिलाराजे रुग्णालय, कोल्हापूर (सी.पी.आर.) करिता
विशेष आराखडा तयार करण्याबाबत**

- (२८) * १६१३८ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्रीमती दिप्ती चवधरी : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) छत्रपती प्रमिलाराजे रुग्णालय, कोल्हापूर (सी.पी.आर.) येथे अत्याधुनिक सेवा देण्यासाठी शासनाने विशेष आराखडा तयार केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त रुग्णालयामध्ये उपकरणे खरेदीसाठी निधी मंजूर केला आहे काय,
- (३) असल्यास, रुग्णालयामध्ये तांत्रिक सुविधा पुरविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही.

- (२) व (३) संस्थेसाठी विशेष आराखडा नसला तरी संस्थेस प्रत्येक वर्षी योजनेअंतर्गत/योजनेत्तर लेखाशीर्षाअंतर्गत यंत्रसामुग्री खरेदीसाठी व इतर सुविधा पुरविण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्यात येत असतो.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षकांचे शोषण करणारी सीईटीची पध्दत रद्द करण्याबाबत

- (२९) * १५५६७ श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांमधील सर्व शिक्षकांच्या रिक्त जागा भरतीपूर्व केंद्रीय निवड (सीईटी) परिक्षेमार्फत भरण्यात येणार असल्याने प्राथमिक माध्यमिक शाळांतील शिक्षकांची नियुक्ती व नव्याने पदभरती करण्यात येऊ नये असे आदेश उच्च माध्यमिक संचालकांनी विभागीय शिक्षण उपसंचालकांना दिले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, विद्यार्थ्यांचे नुकसान व शिक्षकांचे शोषण करणारी सीईटीची पध्दत रद्द करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

तथापि सदर बंदी दिनांक ०६/०२/२०१६ च्या पत्रान्वये उठविण्यात आली आहे.

(२) अशा परीक्षा पध्दतीमुळे विद्यार्थ्यांचे नुकसान होणार नसून शिक्षणाचा दर्जा वाढविण्याच्या दृष्टीने उच्च गुणवत्ताधारक शिक्षकांच्या निवडीसाठी सदर परीक्षा पध्दती उपयुक्त ठरणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रत्नागिरी येथील कोकण विभागीय शिक्षण मंडळाच्या प्रशासकीय
इमारतीच्या व संरक्षक भिंतीच्या बांधकामाबाबत**

(३०) * १४८९९ श्री.जयंत पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११८९६ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी येथील कोकण विभागीय शिक्षण मंडळाच्या प्रशासकीय इमारतीच्या व संरक्षक भिंतीच्या बांधकामास तीन वर्षांपूर्वी मान्यता दिली असताना काउंटर सर्व्हेचे काम सर्व्हेअरमार्फत माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये करण्यात येवूनही या कामास सुमारे ३ वर्षांपेक्षा जास्त विलंब होण्याची कारणे काय आहेत,

(२) असल्यास, संरक्षण भिंत व इमारत बांधकामाची अंदाज पत्रकीय रक्कम किती व या कामास प्रशासकीय मान्यता केव्हा देण्यात आली,

(३) असल्यास, संरक्षण भिंत व इमारत बांधकाम निविदा प्रक्रियेची सुरु असलेली कार्यवाही किती कालावधीत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) कोकण विभागीय मंडळाच्या प्रशासकीय इमारत व इतर बांधकामाबाबत वास्तुविशारदाची नुकतीच नियुक्ती करण्यात आली असून संरक्षक भिंतीच्या अंदाजे रु.७८.७७ लाख इतक्या खर्चास मंडळाच्या सक्षम समितीने दि.१४/१/२०१६ रोजी मान्यता दिली आहे.

(३) संरक्षक भिंत बांधकाम निविदा प्रक्रियेची कार्यवाही पुढील २ महिन्यांत पूर्ण करण्यात येणार आहे. तथापि, इमारत बांधकामाबाबत निश्चित कालावधी सदयस्थितीत नमूद करता येणार नाही.

**मोहोळ, माढा व पंढरपूर तालुक्यांना (जि.सोलापूर) पाणीपुरवठा करणारा
आष्टी तलाव कोरडा पडल्याबाबत**

- (३१) * १५५२९ श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.मुझाफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्रीमती दिप्ती चवधरी : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मोहोळ, माढा व पंढरपूर तालुक्यांचा (जि.सोलापूर) वरदायिनी समजला जाणारा आष्टी तलाव हा पूर्णपणे कोरडा पडल्याने गावातील नागरीकांना उन्हाळ्याआधीच पाण्यासाठी भटकंती करावी लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर तलाव कोरडा पडल्यामुळे करोडो मासे मृत्यूमुखी पडले असल्याने परिसरात दुर्गंधी पसरली असून या तलावावर अवलंबून असणारे शेती, मासेमारी आदी उद्योग व्यवसाय अडचणीत आले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने सुनियोजित पाणीपुरवठा करण्याबाबत काय कार्यवाही वा उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अंशतः खरे आहे.

तथापि उजनी धरणातील पाणी आष्टी तलावात कॅनालद्वारे सोडल्यामुळे आता पाणी पुरवठा सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

सदर तलाव कोरडा पडल्याने मासे मृत्यूमुखी पडल्याने दुर्गंधी पसरल्याबाबत मत्स्यव्यवसाय तसेच जलसंपदा विभागास कोणतीही तक्रार प्राप्त झाली नाही, असे त्या विभागांनी कळविले आहे.

(३) माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये आष्टी तलावामध्ये उजनी धरणातून पाणी सोडण्यात आले आहे व पाणी पुरवठा सुरु करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळांमध्ये शिक्षकांच्या भरती केंद्रीय निवड
परिक्षा (सीईटी) च्या माध्यमातून करण्याबाबत

(३२) * १५३५६ श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.संजय दत्त, श्री.हरिसिंग राठोड,
श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप : तारांकित प्रश्न
क्रमांक १४२२९ ला दिनांक २१ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात:
सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात खाजगी व्यवस्थापनाकडून चालविण्यात येत असलेल्या सर्व प्रकारच्या शाळांमध्ये रिक्त असलेल्या शिक्षकांच्या भरतीची प्रक्रिया ही केंद्रीय निवड परिक्षा (सीईटी) च्या माध्यमातून केली जाणार असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सीईटी च्या परिक्षा शासनाने घेऊन राज्यातील शिक्षकांच्या रिक्त जागा भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील सर.जे.जे रुग्णालयाची अत्याधुनिक
सोयीसुविधायुक्त इमारत बांधण्याबाबत

(३३) * १६३२६ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण
मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील सर.जे.जे हॉस्पिटलची १०८ वर्षांची जुनी इमारत पाडून त्याठिकाणी १३०० रुग्णांसाठी अदयावत रुग्णालय बांधण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकल्पाचे स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, सदर कामाला केव्हा सुरुवात करण्यात येणार आहे व यासाठी किती खर्च येणार आहे ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर प्रकल्पामध्ये ११०० नवीन खाटा, २०० सी.सी.यु.खाटा, २५० नर्सिंग होम, १६ अतिविशेषोपचार विभाग, २१ अत्याधुनिक शस्त्रक्रियागृह इत्यादी बाबींचा समावेश असून नवीन अत्याधुनिक सोयीसुविधायुक्त अतिविशेषोपचार रुग्णालय इमारत बांधण्यात येणार आहे.

(३) सदर अत्याधुनिक इमारत बांधण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सर्व परवानग्या प्राप्त झालेल्या असून फक्त पर्यावरण विभागाची परवानगी प्राप्त होणे बाकी आहे. ती प्राप्त झाल्यावर बांधकामास सुरुवात करता येईल. सदर प्रकल्पासाठी शासन निर्णय दिनांक २३.१.२०१२ अन्वये ७१११५.१९ चौ.मी. बांधकामासाठी रु.४९७,९५,१६,७२४/- इतक्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली आहे.

मौजे मुंडेवाडी (ता.केज, जि.बीड) येथील शिधापत्रिकाधारकांना

स्वस्त धान्य पुरवठा होण्याबाबत

(३४) * १६४८३ श्री.धनंजय मुंडे : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे मुंडेवाडी (ता.केज, जि.बीड) येथील रेशन कार्डधारकांना स्वस्त धान्य दुकानांमार्फत धान्य मिळत नसल्याने गावकऱ्यांनी माहे डिसेंबर २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान केज तहसिल कार्यालयासमोर उपोषण केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्हा पुरवठा अधिकारी, बीड यांनी दिनांक १८ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास सदर गावातील कार्डधारकांना पर्यायी व्यवस्थेद्वारे धान्य पुरवठा करण्याचे आदेश दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर आदेश देऊन २ महिने होऊनही अद्याप कार्डधारकांना धान्य पुरवठा होत नसल्याने त्यांच्यावर उपासमारीची वेळ आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी चौकशी करून स्वस्त धान्य दुकानांवर कार्डधारकांना धान्य देण्याबाबत तसेच धान्यापासून वंचित ठेवणाऱ्यांवर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही. मौजे मुंडेवाडी ता.केज येथील शिधापत्रिकाधारकांनी निवेदन सादर करून, अन्नधान्य मिळण्यासाठी पर्यायी व्यवस्था करण्याची विनंती केली होती. सदर निवेदनात उपोषण करणार असल्याचे नमूद करण्यात आले होते. परंतु, उपोषण केलेले नाही.

(२) होय.

(३) हे खरे नाही. तहसीलदार केज यांच्यामार्फत स्वस्त धान्य दुकानदारांना माहे डिसेंबर, २०१५ व जानेवारी, २०१६ या कालावधीसाठी अन्नधान्य वितरित करण्यात आले होते. परंतु, काही शिधापत्रिकाधारकांनी स्वस्त धान्य दुकानदारांकडून अन्नधान्याची उचल केलेली नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे नायदेवी (ता.खामगांव, जि.बुलडाणा) येथे मराठी
माध्यमिक शाळेला एफ क्लास जमीन देणेबाबत**

(३५) * १६५८९ श्री.पांडुरंग फुंडकर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे नायदेवी (ता.खामगांव, जि.बुलडाणा) येथे मराठी माध्यमिक शाळेत ७ वी पर्यंतचे वर्ग असून शाळेला केवळ ३ खोल्या असून सदर शाळेसाठी जास्त खोल्या बांधण्यासाठी जागेची आवश्यकता असल्यामुळे सदरच्या शाळेला लागून असलेली एफ क्लास जमीन शाळेसाठी देण्यात यावी याकरीता ग्रामपंचायतने ठराव घेतला असून सदर प्रकरण तहसीलदार यांच्याकडे दिनांक १९ ऑगस्ट, २०१३ पासून प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शाळेला खोल्या नसल्यामुळे वर्ग उघड्यावर भरण्यात येत असून पाऊस पाण्यामुळे एकाच वर्गात अनेक विद्यार्थी बसवावे लागतात या घटनेकडे अधिकारी दुर्लक्ष करित असल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदरची एफ क्लास जमीन शाळेला देण्याबाबत तसेच उक्त प्रकरणी दुर्लक्ष करणाऱ्या दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

शाळेसाठी उपलब्ध ३ खोल्यांव्यतिरिक्त तात्पुरत्या स्वरूपात २ वर्गखोल्या उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत.

(३) सदर जमीन मंजूरीबाबत तपासणी व अनुषंगिक कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात शाळा बाह्य मुलांचा शोध मोहिमेतून इतर
संघटनाही बाहेर पडत असल्याबाबत**

(३६) * १६६४२ श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.खवाजा बेग, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शाळाबाह्य मुलांकरिता नव्याने होणाऱ्या सर्वेक्षणातील त्रुटी दाखवून दिल्यानंतरही राज्याच्या शालेय शिक्षण विभागाने त्याची दखल न घेता सदोष पध्दतीने सर्वेक्षण सुरुच ठेवल्याने नाराज स्वयंसेवी संस्थांनी या मोहिमेतून माघार घेण्याची सुरुवात केली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भातील कोणकोणत्या त्रुटीकडे राज्यातील विविध संस्थांनी शालेय शिक्षण विभागाचे लक्ष वेधले आहे,

(३) असल्यास, सदर त्रुटीकडे शासनाने दुर्लक्ष केल्याने, स्वयंसेवी संस्था आणि शालेय शिक्षण विभाग यांच्यात सर्वेक्षणा दरम्यान समन्वय साधण्याचे काम करणा-या शिक्षण हक्क समितीचे कार्यकर्ते हेरंब कुलकर्णी यांनी आपल्या समन्वयक पदाचा राजीनामा दिला, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच त्याचे स्वरूप काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

(२) शाळाबाह्य मुलांचे सर्वेक्षण कोणत्याही पूर्वनियोजनाशिवाय झाले या त्रुटीकडे त्यांनी लक्ष वेधले. तथापि, ही बाब वस्तुस्थितीला धरून नाही.

(३) वर्तमानपत्रातील बातम्यावरून सदर बाब कळाली परंतु त्यांचा राजीनामा या कार्यालयास प्राप्त झालेला नाही. तसेच, असे कोणतेही पद निर्माण करण्यात आलेले नव्हते त्यामुळे राजीनामा देण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) दिनांक १५ ते ३० जानेवारी, २०१६ या कालावधीत राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या व समन्वयकांच्या मदतीने सर्वेक्षण करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

परभणी जिल्ह्यातील पाणी टंचाई निवारणासाठी उपाययोजना करण्याबाबत

(३७) * १६६७६ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी जिल्ह्यात निर्माण झालेली पाणी टंचाई निवारणासाठी जिल्हा प्रशासनाने गाव निहाय आराखडा जाहीर करून अंमलबजावणी सुरु केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तालुकानिहाय उपलब्ध निधी व उपाययोजनांचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे आहे.

(२) परभणी जिल्ह्यास टंचाई निवारणार्थ सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षाकरिता विहीर /बोअर अधिग्रहण, टँकर, नळ योजना विशेष दुरुस्ती, तात्पुरती पूरक नळ योजना तसेच नवीन विंधन विहिरी या उपाययोजनाकरिता एकूण ६२५.०१ लक्ष निधी प्राप्त झाला असून तालुकानिहाय तो खालीलप्रमाणे आहे.

परभणी-८१.८४ लक्ष, पुर्णा-५४.५२ लक्ष, पालम-१०७.५० लक्ष, गंगाखेड-७५.२६ लक्ष, पाथरी-५७.६३ लक्ष, सोनपेठ-६६.१९ लक्ष, मानवत-४०.७८ लक्ष, सेलू-७१.५९ लक्ष व जिंतूर-६९.७० लक्ष असे एकूण ६२५.०१ लक्ष निधी आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात अन्न व औषध प्रशासन विभागात प्रथम श्रेणी अधिकारी
व चतुर्थश्रेणी कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(३८) * १६६९६ श्री.गुरुमुख जगवानी, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात अन्न व औषध प्रशासन विभागात प्रथम श्रेणी अधिकाऱ्यांपासून ते चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांची ३५ टक्के पदे रिक्त असल्यामुळे मुंबईतील महानंद दुध डेअरीने २२०० टॅकर भेसळयुक्त दुध नाकारल्याची तसेच मुंबईतील दूधभेसळ रोखण्यासाठी उपाययोजना करण्याबाबतचे आदेश माहे जानेवारी, २०१६ च्या शेवटच्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दुधात युरिया, ग्लुकोज, चरबी, कॉस्टीक सोडा व गोडेतेलात पाण्याची भेसळ करून मोठ्या प्रमाणात विक्री होत असल्यामुळे लहान मुलांपासून मोठ्यांच्या आरोग्यावर विपरित परिणाम होत असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संपूर्ण महाराष्ट्रातील दुध भेसळ तपासणी करण्यासाठी चार वाहनांसह पथके असून गेल्या वर्षभरात दूध भेसळप्रकरणी किती गुन्हे दाखल झाले याची माहिती देण्याचे आदेश देण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, तत्कालीन शासनाने दूध भेसळ रोखण्याकरीता प्रत्येक जिल्ह्यात प्रयोगशाळा निर्माण करण्याचा प्रस्ताव तयार केला होता, या प्रस्तावानुसार किती ठिकाणी प्रयोगशाळा उभारण्यात आल्या असून त्यात किती अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्त्या केल्या आहेत,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व तदनुषंगाने दूधभेसळ रोखण्यासाठी रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अन्न व औषध प्रशासनामध्ये सुमारे ३५ टक्के पदे रिक्त आहेत. महानंद दुध डेअरीने २३५७ टॅकरमधील दुध संबंधीत दुध संघांना परत केले आहे. तथापि, ही बाब अन्न व औषध प्रशासनाशी संबंधीत नाही.

तसेच, दुध भेसळीबाबत मा.उच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आलेल्या जनहित याचिका प्र.क्र.१७८/२०१५ मध्ये दुध भेसळ रोखण्यासाठी उपाययोजना करण्याचे निर्देश मा.उच्च न्यायालयाने दिले आहेत.

(२) गेल्या दोन वर्षात अन्न व औषध प्रशासनाने केलेल्या तपासणीमध्ये दुधामध्ये युरिया, चरबी, कॉस्टीक सोडा व गोडेतेलात पाण्याची भेसळ करून दुध विक्री करण्यात आल्याचे आढळून आलेले नाही.

(३) उक्त जनहित याचिका क्र.१७८/२०१५ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने दुध भेसळ प्रकरणी दाखल झालेल्या गुन्ह्याची माहिती सादर करण्याचे निदेश दिले आहेत.

(४) ठाणे, पुणे, नाशिक, नागपूर, अमरावती, कोल्हापूर व जळगांव या जिल्ह्यात नवीन अन्न चाचणी प्रयोगशाळा व ३७ फिरत्या अन्न चाचणी प्रयोगशाळा सुरु करण्याचा प्रस्ताव अन्न व औषध प्रशासनाने सादर केला होता. तथापि, सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने या जिल्ह्यात प्रयोगशाळा उभारण्यास अद्याप मंजूरी देण्यात आलेली नाही.

(५) होय, विभागाचे कामकाज व पदांचा आढावा घेण्यासाठी दि.२४/०८/२०१५ च्या आदेशान्वये समिती गठित करण्यात आली असून सदर समितीसमोर सर्व व्यापक प्रस्ताव सादर करण्याची कार्यवाही अन्न व औषध प्रशासनाकडून करण्यात येत आहे.

राज्यातील मार्ड डॉक्टरांना वेतनवाढ देण्याबाबत

(३९) * १६७६२ श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सुमारे साडेचार हजार निवासी डॉक्टरांना (मार्ड) दिलेल्या आश्वासनाप्रमाणे २३२ कोटीचा वेतनवाढीचा प्रस्ताव वैद्यकीय विभागाने तयार केल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील प्रस्तावास राज्य मंत्रीमंडळाकडून मंजूरी देण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, मार्डच्या डॉक्टरांना वेतनवाढ देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) शासन निर्णय क्रमांक.एमईडी १०१५/२६२/१५/शिक्षण-२, दिनांक १६ जानेवारी, २०१६ अन्वये निवासी डॉक्टरांच्या विद्यावेतनात ऑगस्ट, २०१५ पासून दरमहा रुपये ५०००/- (रुपये पाच हजार फक्त) इतकी ठोकवाढ मंजूर करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबत

(४०) * १६८७२ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.जयवंतराव जाधव : तारांकित प्रश्न क्रमांक ७५५४ ला दिनांक १७ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय मराठी भाषा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठी भाषेला अभिजात दर्जा प्राप्त होण्यासाठी गेल्या तीन वर्षांपासून प्रयत्न सुरु असून त्यासाठी तत्कालीन आघाडी शासनाने श्री.रंगनाथ पाठारे यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने पाठविलेला अहवाल मान्य करून साहित्य अकादमीने मराठीला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळावा, अशी शिफारस केंद्र शासनाकडे सुमारे एक वर्षापूर्वी केलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबत केंद्र शासनाने निर्णय घेतला आहे काय,

(३) असल्यास, निर्णयाचे स्वरूप काय आहे व त्यानुसार पुढे राज्य शासनाकडून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) अद्याप केंद्र शासनाने याबाबत निर्णय घेतला नसल्यास राज्य शासनाकडून कशा प्रकारे व केव्हापासून केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा केला आहे व त्याची फलनिष्पत्ती काय आहे ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय,

(२) नाही,

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) यासंदर्भात केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा केल्यानंतर संस्कृती मंत्रालयाने ई-समिक्षा पोर्टलद्वारे दिलेल्या माहितीनुसार मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा

दर्जा देण्याबाबतची टिप्पणी दिनांक २८.४.२०१५ रोजी केंद्र शासनाच्या मंत्रिमंडळ सचिवालयाला विचारार्थ सादर करण्यात आली आहे. त्यानंतर दिनांक १०.११.२०१५ रोजीच्या अद्यावत स्थितीनुसार भारतीय भाषांना अभिजात भाषेचा दर्जा देण्यासंदर्भात मा.उच्च न्यायालय, मद्रास येथे प्रलंबित असलेल्या विविध रीट याचिकांवर होणाऱ्या निर्णयानंतर मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबत अंतिम निर्णय घेण्यात येणार आहे.

**श्रीगोंदा (जि.अहमदनगर) परिसरात अधिकृत कंपन्यांच्या नावाने
बनावट पाणी विकले जात असल्याबाबत**

(४१) * १७४३१ श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.किरण पावसकर, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पिण्याचे पाणी शुध्द करून व्यापारी तत्वावर विकायचे असेल तर इंडियन स्टॅंडर्ड ब्युरोच्या निकषानुसार व विविध विभागांच्या परवानग्या घ्याव्या लागतात, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, श्रीगोंदा (जि.अहमदनगर) परिसरात अधिकृत कंपन्यांच्या नावाने किमान १५ ठिकाणी बनावट पाणी विकले जात असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान शासनाच्या निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, तदनुसार शासनाने किती कंपन्यांवर व कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

अशा प्रकारची घटना माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये श्रीगोंदा (जि. अहमदनगर) परिसरात निदर्शनास आलेली नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील बनावट औषधी कंपन्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(४२) * १७४७९ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील विविध औषधी कंपन्यांवर धाड टाकून सुमारे १५००० बनावट औषधी बाटल्या जप्त केल्याची घटना माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर औषधी कंपन्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

तथापि, दिनांक २६/१०/२०१५ रोजी अन्न आणि औषध प्रशासनाच्या ठाणे कार्यालयातील अधिका-यांनी दिलेल्या प्रथम खबर अहवालाच्या अनुषंगे काशिमिरा पोलिस स्टेशन, मीरा रोड, ठाणे येथील पोलिसांनी अवैधरित्या विक्रीसाठी असलेल्या विविध कंपन्यांनी तयार केलेल्या खोकल्याच्या औषधांचा सुमारे १३८८५ बाटल्या जप्त केल्या होत्या. चाचणी व विश्लेषणासाठी घेतलेल्या औषधांचे सर्व नमुने प्रमाणित घोषित झाले होते. सदर औषधे बनावट नव्हती.

(२) होय.

उपरोक्त प्रकरणातील औषधे बनावट नव्हती परंतु सदर औषधी ही आरोपींनी कोणताही परवाना नसताना अवैधरित्या विक्री करण्यासाठी बेकायदेशीररित्या साठविलेली असल्याचे आढळून आले.

सदर प्रकरणी काशिमिरा पोलिस स्टेशन, मीरा रोड, जिल्हा ठाणे प्रथम खबर अहवाल क्र. ६१०/२०१५ नोंदविण्यात आला असून, पोलिसांच्या मदतीने पुढील तपास सुरु आहे.

(३) चौकशीमध्ये संबंधित आरोपींनी सदर औषधी विनापरवाना विक्रीसाठी बेकायदेशीररित्या साठविल्याचे आढळून आले. ही औषधे कोणाकडून प्राप्त झाली याबाबत तपास सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**१४ खेडी संगमजळगाव (ता.गेवराई, जि.बीड) संयुक्त पाणीपुरवठा
योजनेतील साहित्य व यंत्रसामग्री गहाळ झाल्याबाबत**

(४३) * १७५२९ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :
सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

- (१) महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळ, बीड यांचेकडून ग्रामपंचायत संगमजळगाव
यांना रु.१९.४१ लक्ष किंमतीची १४ खेडी संगमजळगाव (ता.गेवराई, जि.बीड)
संयुक्त पाणीपुरवठा योजना दिनांक ३१ डिसेंबर, २००१ रोजी हस्तांतरीत करण्यात
आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, लाखो रुपये किंमतीचे साहित्य, यंत्रसामग्री, जलकुंभ उधरण
नलिका आदी साहित्य सद्यःस्थितीत मौजे संगमजळगाव येथे आढळून येत
नाही, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजनेतील लाखो रुपयांचे साहित्य तत्कालीन सरपंच व
इतरांनी संगनमत करून त्याची विल्हेवाट लावली असल्याची तक्रार दिनांक २५
जानेवारी, २०१६ रोजी जिल्हाधिकारी, बीड यांच्यासह संबंधित विभागाकडे केली,
हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, १४ खेडी संगमजळगाव संयुक्त पाणीपुरवठा योजनेतील लाखो
रुपये किंमतीचे साहित्य व इतर यंत्रसामग्री गहाळ झाल्याप्रकरणी दोषीविरुद्ध
शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे. महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडून
सदर योजना डिसेंबर, २००० मध्ये तात्पुरत्या स्वरूपात ग्रामपंचायत
संगमजळगाव यांच्याकडे हस्तांतरीत केली आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) सदर योजना ग्रामपंचायत कडे हस्तांतरीत झाल्यामुळे साहित्य /यंत्रसामग्री
गहाळ प्रकरणी कार्यवाही करण्याच्या सूचना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडून
फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत संगमजळगाव यांना देण्यात
आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

महालेखापाल कार्यालयाला सादर करण्यात न आलेली खर्चाची
प्रमाणपत्रे उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने सादर करण्याबाबत

(४४) * १७५५३ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.हेमंत टकले, श्री.अनिल भोसले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने तसेच मुख्य सचिव यांनी माहे जानेवारी, २०१६ च्या शेवटच्या आठवड्यात उच्च तंत्रशिक्षण विभागाकरीता काढलेल्या आदेशामध्ये गेल्या तेरा वर्षांपासून महालेखापाल कार्यालयाला सादर करण्यात न आलेली खर्चाची प्रमाणपत्रे तातडीने सादर करण्याबाबत अधिकाऱ्यांना आदेश देण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गेल्या तेरा वर्षांपासून ७४० कोटी १६ लाख ९० हजार एवढ्या खर्चाचा हिशोब महालेखापाल कार्यालयात सादर झाला नसल्याचे केलेल्या पहाणीत उघडकीस आल्यानंतर सदर आदेश काढण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सादर न केलेला खर्च ५८३ प्रकरणाबाबत असून, या प्रकरणातील खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे सादर न करणा-या संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) विभागाने आदेश काढले हे खरे आहे.

खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे महालेखापाल कार्यालयास सादर करण्याबाबत २०१३ पासून कार्यवाही सुरु असून सदर कार्यवाहीचा भाग म्हणून सद्यःस्थितीत प्रलंबित असलेल्या उपयोगिता प्रमाणपत्रांचा निपटारा करण्याच्या दृष्टीने विभागाने सदर परिपत्रक निर्गमित करण्यात आले आहे.

(३) व (४) शासन परिपत्रक दि.२९/०१/२०१६ अन्वये प्रलंबित उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करण्यासंदर्भात कार्यक्रम हाती घेण्यात आला आहे. त्यानुसार संचालनालयांच्या स्तरावर कार्यवाही चालु आहे. सर्व संचालनालयांचा अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर यासंदर्भात पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

**सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल (नागपूर) येथील 'A' विंगचे
बांधकाम प्रलंबित असल्याबाबत**

(४५) * १७८५० श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.नागो गाणार, श्री.अनिल सोले,
श्री.रामनाथ मोते : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

- (१) नागपूर येथील सुपर स्पेशलिटी रुग्णालयात अतिविशेषोपचार पदव्युत्तर
अभ्यासक्रम डी.एम. गॅस्ट्रोएन्ट्रॉलॉजी सुरु असल्याने रुग्णांची वाढती गर्दी लक्षात
घेता रुग्णांच्या सोयीसाठी सन २०११ मध्ये सदर रुग्णालयाच्या 'ए' विंगच्या
बांधकामासाठी प्रधानमंत्री आरोग्य सुरक्षा योजनेतर्गत ६ कोटी रुपयांच्या
प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता मिळालेली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सार्वजनिक विभागाने हे बांधकाम वगळण्याचे प्रस्तावित केल्याने
पाच वर्षे उलटूनही सदर बांधकामास सुरुवात झाली नसल्यामुळे त्यांचा आताचा
खर्च हा ११ कोटी २१ लाख ७८ हजार ५९५ रुपयांपर्यंत वाढला असल्याचे दिनांक
१० जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, तदनुसार सदर बांधकामाचा नवीन प्रस्ताव तयार करून
मंजूरीसाठी शासनाकडे पाठविण्यात आला आहे काय,
- (५) असल्यास, नवीन प्रस्तावास शासनाने मंजूरी दिली आहे काय,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) होय. सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या दरसूचीमध्ये झालेली वाढ, मूळ
प्रशासकीय मान्यता किंमतीत ५ टक्के सेंटेंज चार्जेसचा समावेश नसणे, इत्यादी
कारणांमुळे खर्चात वाढ झाली आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) होय.
- (५) नाही. सुधारित प्रस्तावावर शासनस्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

एनसीईआरटीची आक्षेपार्ह पुस्तके रद्द करण्याबाबत

(४६) * १७९४५ श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण संस्थेच्या (एनसीईआरटी) सातवी, दहावी आणि बारावीच्या काही पुस्तकातून छत्रपती शिवाजी महाराज व अन्य राष्ट्रपुरुष आणि भारतमाता यांचा अवमान झाला असल्याने एनसीईआरटी चे मंडळ बरखास्त करून दोषी व्यक्तींवर कारवाई करण्यात यावी तसेच एनसीईआरटीची सर्व आक्षेपार्ह पुस्तके रद्द करण्यात यावी, अशी मागणी हिंदू जनजागृती समितीने दिनांक १५ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास नागपूर येथील टिळक पत्रकार भवन येथे झालेल्या पत्रकार परिषदेत केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू मागणीबाबत शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) सदर बाब ही राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, (NCERT) नवी दिल्ली यांच्या अभ्यासक्रमाच्या पाठ्यपुस्तकाशी संबंधित आहे.

(२) याबाबत राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, (NCERT) नवी दिल्ली याचेशी पत्रव्यवहार करण्यात आला असून, पाठपुरावा चालू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर जिल्हापरिषद अंतर्गत प्राथमिक शाळांना वर्ग खोल्या
बांधकामाकरीता निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(४७) * १८१६८ श्री.अनिल सोले, श्री.मितेश भांगडिया, श्री.नागो गाणार :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्हापरिषदेअंतर्गत १ हजार ५७२ प्राथमिक शाळा असून सद्यस्थितीत ६ हजार ५२० वर्ग खोल्या असून चालू सत्रात ३२६ वर्ग खोल्याची आवश्यकता असल्याचे दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शाळांना वर्ग खोल्या बांधकामाकरीता निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

चंद्रपूर जिल्हा परिषदेअंतर्गत १५७२ शाळा असून ६१६४ वर्ग खोल्या आहेत व २०१५-१६ युडायसनुसार ३१० वर्गखोल्या आवश्यक आहेत.

(२) सर्व शिक्षा अभियानच्या सन २०१६-१७ च्या वार्षिक कार्ययोजना व अंदाजपत्रकात वर्गखोल्यांसाठी आवश्यक निधीची मागणी करण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ग्रामीण भागातील घरे शौचालयाविना असल्याबाबत

(४८) * १८२०० श्रीमती स्मिता वाघ : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०७१४ ला दिनांक ३१ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत दिनांक २ आक्टोबर, २०१९ पर्यंत राज्य हागणदारी मुक्त करण्याचे उद्दिष्ट असताना राज्यातील ग्रामीण भागात अद्याप पर्यंत दारिद्र्य रेषेतील १६ लाख ५९ हजार ६८२ कुटुंबाकडे म्हणजे सुमारे ४०% घरे अद्यापही शौचालयाविना आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

राज्याच्या ग्रामीण भागातील १,२५,२४,७९७ कुटुंबांपैकी दारिद्र्य रेषेखालील १५,२१,०११ कुटुंबांकडे म्हणजेच एकूण कुटुंबसंख्येच्या १२ टक्के कुटुंबांकडे वैयक्तिक शौचालयाची सुविधा नाही.

(२), (३) व (४) स्वच्छ भारत मिशन- ग्रामीण अंतर्गत दि. २ ऑक्टोबर, २०१९ पर्यंत राज्याच्या ग्रामीण भागातील सर्व ग्रामपंचायती हागणदारीमुक्त करण्याचे नियोजन करण्यात आले असून यामध्ये दारिद्र्य रेषेखालील शौचालये नसलेल्या सर्व कुटुंबांचा समावेश आहे.

हिंगोली जिल्ह्यात पाणीपुरवठा योजनेचा कृतीआराखडा अंमलात आणण्याबाबत

(४९) * १८३७१ श्री.सुभाष झांबड, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय

पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यात पाणीपुरवठा योजनेचा टंचाई आराखडा कागदोपत्रीच राहिला असून माहे ऑक्टोबर ते डिसेंबर, २०१५ या कालावधीत टंचाई भासणाऱ्या गावांच्या संख्येच्या तुलनेत सात ते आठ गावांमध्ये विहिरी अधिग्रहण केल्या असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त ठिकाणातील पूरजल वीस गाव प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजनेच्या दुरुस्तीसाठी साडेआठ लाख रुपयांचे अंदाज पत्रक जीवन प्राधिकरणाने सादर केले असून मात्र अद्यापही यावर जिल्हा परिषदेने निर्णय घेतलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी सदर टंचाई कृतीआराखडा अंमलात आणण्याबाबत तसेच सदर योजनेच्या अंदाजपत्रकास मान्यता देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) व (२) हे खरे नाही.

वीस गाव पूरजळ प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजना कार्यान्वित करण्यासाठी रु.०७.८२ लक्षांच्या दुरुस्ती अंदाजपत्रकास दि.५.११.२०१५ रोजी जिल्हाधिकारी, हिंगोली यांनी मान्यता दिली असून दुरुस्तीचे काम पूर्ण करून पाणी पुरवठा सुरु करण्यात आला आहे.

(३) हिंगोली जिल्ह्याचा टंचाई कृती आराखडा अंमलात आणण्याबाबत गावांच्या मागणीप्रमाणे विहीर/विंधन विहिरींचे अधिग्रहण व टँकर मंजूरी करून पाणी टंचाई दूर करण्यात आली आहे.

अंदाजपत्रकास मान्यता देऊन दुरुस्तीची कार्यवाही पूर्ण करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विनाअनुदानित अध्यापक विद्यालयातील शिक्षकांच्या मागण्यांबाबत

(५०) * १८६३७ श्री.श्रीकांत देशपांडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य शासनाने सन १९८० ते २००१ दरम्यान मान्यता दिलेल्या विनाअनुदानित अध्यापक विद्यालयांना (डी.एड) मान्यता दिल्या होत्या, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यामध्ये मराठी, हिन्दी, कन्नड, इत्यादी माध्यमाची एकूण ११५ विनाअनुदानित अध्यापक विद्यालये (डी.एड) असून, ११५ विद्यालयांच्या १३७ तुकड्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यावर कार्यरत विनाअनुदानित अध्यापक विद्यालयातील शिक्षक हे गेल्या ३० ते ३५ वर्षांपासून वेतनापासून वंचित आहेत, हे हि खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यावर कार्यरत विद्यालयातील शिक्षक हे त्यांच्या न्याय असलेल्या मागण्याकरिता दिनांक १८ जानेवारी, २०१६ पासून आझाद मैदान, मुंबई येथे आमरण उपोषणास बसल्याबाबत मा.मुख्यमंत्री, मा.शिक्षण मंत्री, मा.वित्त मंत्री, संचालक यांना निवेदने दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, त्यांना अनुदान देण्याविषयी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय,

(३) हे खरे नाही.

(४) होय,

(५) विनाअनुदान तत्वावर मान्यता देण्यात आलेल्या अध्यापक विद्यालयांना अनुदान देण्याबाबतचा कोणताही प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सलग सुट्ट्यांमुळे राष्ट्रीय स्वच्छता अभियानाचा पहिल्याच
दिवशी बोजवारा उडाला असल्याबाबत**

(५१) * १८८१५ श्री.आनंदराव पाटील, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद :
सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील
काय :-

(१) सातारा जिल्हा परिषदेच्या पाणी व स्वच्छता विभागाच्यावतीने जिल्ह्यातील
१ हजार ५०० ग्रामपंचायतीमध्ये दिनांक २५ सप्टेंबर ते ११ ऑक्टोबर, २०१५
अखेर राष्ट्रीय स्वच्छता अभियान राबविण्यात येणार होते परंतु सलग सुट्ट्यांमुळे
या अभियानाचा पहिल्याच दिवशी बोजवारा उडाला असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५
मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून या अभियानाच्या
शुभारंभाला उपस्थित न राहणाऱ्या अधिकाऱ्यावर कोणती कार्यवाही केली वा
करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**इगतपुरी तालुक्यातील "भावली" धरणावरील प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजना
मुख्यमंत्री पाणी पुरवठा योजनेत समावेश करण्याबाबत**

(५२) * १८८७९ श्री.आनंद ठाकूर, श्री.हेमंत टकले, श्री.ख्वाजा बेग, अॅड.राहुल
नार्वेकर : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा
खुलासा करतील काय :-

(१) इगतपुरी (जि.नाशिक) तालुक्यातील भावली धरणावरील गुरुत्वाकर्षणावर
आधारित ९७ गावे २५९ पाइयांसाठी प्रस्तावित प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा
योजनेचा मुख्यमंत्री पाणी पुरवठा योजनेत समावेश करण्याची मागणी प्रधान
सचिव, पाणी पुरवठा विभाग यांचेकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी दिनांक
७ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा अनेक वेळा केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा
करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) स्थानिक लोकप्रतिनिधींचे निवेदन दिनांक ०७/१२/२०१५ रोजी वा तत्पुर्वी प्राप्त झाले नसून दिनांक १२/१२/२०१५ च्या पत्रान्वये व तदनंतरच्या पत्रान्वये प्राप्त झाले आहेत.

(२) शहापूर तालुक्यातील टंचाईग्रस्त गावपाड्यांसाठी कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्याच्या दृष्टीने, तालुक्यातील जास्तीत जास्त पाडे समाविष्ट करून योजना तयार करणे, प्रस्तावित होते. त्या अनुषंगाने नाशिक जिल्ह्यातील भावली धरण उद्भव निश्चित करून ९७ गावे २५९ पाड्यांसाठी गुरुत्वाकर्षणाद्वारे योजनेचे नियोजन जिल्हा परिषदेमार्फत तांत्रिक सल्लागाराची नेमणूक करण्यात आली आहे. सदर सल्लागारामार्फत योजनेचे सर्वेक्षण करण्यात आले असून योजनेचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यात आला आहे. सदर योजनेस प्रथमतः आवश्यक त्या परवानग्या व पाणी आरक्षण प्राप्त करून घेण्याबाबत जिल्हा परिषदेस निर्देश देण्यात आले आहेत. सदर परवानग्या व पाणी आरक्षण प्राप्त झाल्यानंतर योजनेस मान्यता देण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सीमावर्ती भागात शाळांच्या संस्थाचालकांनी केलेला गैरव्यवहार

(५३) * १५२८० श्री.नागो गाणार, श्री.अनिल सोले, श्री.मितेश भांगडिया : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११०७१ ला दिनांक २१ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सीमावर्ती भागामध्ये शासनाने शालेय शिक्षण विभागामार्फत विशेष बाब म्हणून प्रथम वर्षापासून २० टक्के अनुदानावर एकूण ३६ शाळा सुरू करण्यासाठी जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागामार्फत प्रस्ताव सादर केले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भंडारा जिल्ह्यातील पितृछाया बहू शिक्षण संस्था, भंडारा या संस्थेने गोंडपिंपरी तालुक्यातील सालेझरी येथील संस्थेच्या नावाने जमिनीचा बनावट सातबारा दाखवून प्रस्ताव सादर केल्याचे नुकतेच निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यापूर्वी सुध्दा असे गैरप्रकार घडल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सर्व संस्थांच्या प्रस्तावाची चौकशी करून अशा बनावट गैरप्रकार करणाऱ्या संस्था चालकांवर शासनाने कारवाई करावी अशी मागणी नागपूर विभागाच्या लोकप्रतिनिधींनी शासनास दिनांक २४ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास केली, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी चौकशी करून संस्थाचालकांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) यापुर्वी अशी बाब निदर्शनास आलेली नाही.

(४) व (५) सदर निवेदन प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही. तथापि, पितृछाया बहू. शिक्षण संस्था, भंडारा या संस्थेने सालेझरी, जि.चंद्रपूर या ठिकाणाकरिता खोटा ७/१२ उतारा सादर केल्याची तक्रार प्राप्त झाली होती. त्यानुसार चंद्रपूर जिल्हयातील सर्वच प्रस्तावामधील जागेच्या कागदपत्रांची पडताळणी करण्यात आली. त्यामध्ये सदर संस्थेने खोटा ७/१२ उतारा सादर केल्याचे आढळून आले. त्यामुळे अशा संस्थेविरुद्ध कार्यवाही करण्याबाबत शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, चंद्रपूर यांना कळविण्यात आले आहे. त्यानुसार शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, चंद्रपूर यांचे स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

क्षेत्रिय अधिका-यांच्या उपशिक्षणाधिकारी व संचालक यांच्या रिक्त जागा भरण्यासोबत सरळसेवेने रुजू झालेल्या कर्मचा-यांना पदोन्नती देण्याबाबत

(५४) * १४८९६ डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात मागील २५ वर्षात विविध माध्यमांच्या शाळांच्या संख्येत लक्षणीय वाढ होऊनही क्षेत्रिय अधिका-यांच्या पदात त्याप्रमाणात वाढ झालेली नाही तसेच सरळसेवेने २० ते २५ वर्षापूर्वी रुजू झालेले अधिकारी त्याच पदावर कार्यरत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) उपरोक्त, प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, या विभागातील उपशिक्षणाधिकारी व संचालक यांच्या रिक्त जागा भरण्यासोबतच सरळसेवेने रुजू झालेल्या कर्मचा-यांना पदोन्नती देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) होय.

(३) शालेय शिक्षण विभागातील उपशिक्षणाधिकारी या संवर्गात महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, गट-क व जिल्हा तांत्रिक सेवा, गट-क मधून अनुक्रमे १२.५ व ३७.५ या प्रमाणात पदोन्नती देण्यात येते. म.शि.से. गट-क मधून ४८ कर्मचाऱ्यांना पदोन्नतीने पदस्थापना देण्याची कार्यवाही अंतिम अवस्थेत आहे. तसेच जि.तां.से.मधून पदोन्नती देण्याची कार्यवाही चालू आहे.

संचालक संवर्गातील ७ पैकी १ पद रिक्त असून, अ.ज.प्रवर्गाचा अधिकारी पदोन्नती करिता उपलब्ध नसल्याने सदर पद रिक्त आहे. तसेच सरळसेवेच्या उमेदवारांना नियमानुसार पदोन्नती देण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र राज्य कायम विनाअनुदानित शाळा कृती समितीने
बेमुदत धरणे आंदोलन केल्याबाबत**

(५५) * १६३५० श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.प्रकाश बिनसाळे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११८९३ ला दिनांक ७ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील आज्ञाद मैदानात मराठी शाळा बंद पडू नयेत व शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांचे नुकसान होऊ नये म्हणून महाराष्ट्र राज्य कायम विनाअनुदानित शाळा कृती समिती तर्फे दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी बेमुदत धरणे आंदोलन करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या आंदोलनातील शिक्षकांच्या मागण्या काय आहेत व त्या मंजूर करण्यात आल्या आहेत काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय,

(२) (अ) अनुदान पात्र शाळांना त्वरीत अनुदान तरतूद करणेबाबत (ब) अघोषित शाळा व वर्ग तुकड्या अनुदानास पात्र घोषित करणेबाबत (क) उच्च माध्यमिक शाळांचे प्रस्ताव ताबडतोब निकाली काढून अनुदानास पात्र घोषित करणेबाबत या मागण्या आंदोलनकर्त्या शिक्षकांच्या आहेत.

विहित निकषानुसार अनुदानास पात्र घोषित करण्यात आलेल्या शाळा/तुकड्यांना वेतन अनुदान उपलब्ध करून देण्यासाठी सकारात्मक कार्यवाही सुरु आहे. तसेच, उच्च माध्यमिक शाळांच्या मुल्यांकन प्रस्तावांची तपासणी आयुक्त (शिक्षण) यांचे स्तरावर सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या महाविद्यालयातील
 प्राध्यापकांच्या थकीत वेतनाबाबत**

(५६) * १६०३९ श्री.रामनाथ मोते, श्री.नागो गाणार, डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ८०४६ ला दिनांक १७ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या अनेक महाविद्यालयीन प्राध्यापकांच्या मान्यता उशीरा मिळाल्याने त्यांना मान्यता दिनांकापासून वेतनाची थकबाकी मिळणेबाबत कोकण विभाग मतदार संघाचे लोकप्रतिनिधी व महाराष्ट्र राज्य शिक्षक परिषदेचे कार्याध्यक्ष यांनी दिनांक २ मे, २०१५ रोजी निवेदन दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त दिनांक २ मे, २०१५ च्या निवेदनानुसार शासनाने काय कार्यवाही केली आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत,

(४) संबंधित प्राध्यापकांना ६ व्या वेतन आयोगाची थकबाकी, मान्यता उशीरा मिळाल्याने मान्यता दिनांकापासूनची नियमित वेतनाची थकबाकी, ६ व्या वेतन आयोगाची २० टक्के वेतनाची थकबाकी न मिळालेल्या प्राध्यापकांची संख्या किती आहे,

(५) संबंधित प्राध्यापकांना त्यांची देय रक्कम देण्यासाठी किती निधी आवश्यक असून तो देण्याबाबत शासनाने काय उपायोजना केली आहे,

(६) संबंधित प्राध्यापकांची प्रलंबित थकबाकी अद्यापही न देण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, हे खरे आहे

(२) व (३) अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे नियमित वेतन अदा केल्यानंतर सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षाअखेर शिल्लक राहणाऱ्या रकमेमधून प्राध्यापकांची वेतनाची थकबाकी अदा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्राध्यापकांची संख्या ३२६८ इतकी आहे.

(५) रू.६५.६८ कोटी, याबाबत वरील २ व ३ प्रमाणे कार्यवाही सुरु आहे.

(६) अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या नियमित वेतनास विलंब होऊ नये म्हणून प्रथम नियमित वेतन अदा करण्यात येते. त्यानंतर निधी उपलब्धतेनुसार थकबाकी अदा करण्याची कार्यवाही करण्यात येते.

**चंद्रपूर, गोंदिया, अलिबाग, नंदुरबार आणि सातारा येथे वैद्यकीय
महाविद्यालये स्थापन करण्याच्या निर्णयाबाबत**

(५७) * १६४३९ श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील चंद्रपूर, गोंदिया, अलिबाग, नंदुरबार आणि सातारा येथे वैद्यकीय महाविद्यालये स्थापन करण्याचा घेतलेला निर्णय शासनाने रद्द केल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच विभागीय संदर्भ सेवा रुग्णालय व जिल्हा सामान्य रुग्णालय, नाशिक येथे शासकीय पदव्युत्तर महाविद्यालय स्थापन करण्यासाठी महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाने पाठविलेला प्रस्ताव शासनाकडे माहे जानेवारी, २०१६ पर्यंत प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी चौकशी करून वैद्यकीय महाविद्यालये स्थापन करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) नाशिक येथे पदव्युत्तर महाविद्यालय स्थापन करण्यासंदर्भात महाराष्ट्र

आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाशी विचारविनिमय करण्यात येत असून, आवश्यक कार्यवाही शासन स्तरावर सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोराडी व खारपखेडा (जि.नागपूर) येथील औष्णिक वीज
केंद्राच्या धुरामुळे प्रदुषण होत असल्याबाबत**

(५८) * १७७१७ श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.राजेंद्र जैन, श्री.खवाजा बेग, श्री.संदिप

बाजोरिया : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोराडी व खारपखेडा (जि.नागपूर) येथील औष्णिक वीज केंद्रातून हवेत उडणारी राख संपूर्ण परिसरातील नागरिकांचे जीवन धोक्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वीज केंद्रातून सोडण्यात येणाऱ्या धुरामुळे हवेत उडणा-या राखेमुळे प्रदुषणात सुध्दा वाढ होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वायु प्रदुषण होत पावसाच्या सरीत मिसळून आम्लवर्षा होऊन त्यामुळे गंभीर आजार होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्रदुषणामुळे होणा-या आजारावर आळा घालण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) व (२) वीज केंद्रातून हवेत उडणाऱ्या राखेमुळे प्रदुषणात वाढ होत आहे. तथापि, कोराडी व खारपखेडा येथील औष्णिक वीज केंद्राच्या परिसरात राखेमुळे संपूर्ण परिसरातील नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले, हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात मराठवाडा विभागातील जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक
शाळांसाठी सर्व भौतिक सोयीयुक्त टाईपप्लॅन करून इमारत
बांधण्याबाबत व मुख्याध्यापकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(५९) * १५९२० श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.अब्दुल्लाखान
दुर्राणी, श्री.दत्तात्रय सावंत, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय
शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात मराठवाडा विभागामध्ये जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक शाळांची
संख्या इतर विभागांच्या तुलनेत मोठी आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त माध्यमिक शाळांमध्ये वर्ग दोनच्या मुख्याध्यापकाची
किती पदे मंजूर आहेत तसेच मंजूर पदापैकी माहे फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंत किती
पदे रिक्त आहेत,
- (३) तसेच उपरोक्त मराठवाडा विभागातील माध्यमिक शाळांसाठी सर्व भौतिक
सोयीयुक्त टाईपप्लॅन करून इमारत बांधण्यासाठी तसेच रिक्त पदे भरण्याबाबत
शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

- (२) मराठवाडा विभागात मुख्याध्यापकांची २९९ पदे मंजूर असून फेब्रुवारी, २०१६
अखेर २७९ पदे रिक्त आहेत.
- (३) मराठवाडा विभागातील माध्यमिक शाळांसाठी सर्व भौतिक सोयीयुक्त
टाईपप्लॅन तयार करण्यासंदर्भात आवश्यक कार्यवाही सुरू आहे.

सदर रिक्त पदांचे कामकाज सेवाज्येष्ठ शिक्षकांकडून पार पाडण्याचे
शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात पहिली ते आठवीपर्यंत “सर्वच पास” या धोरणात बदल करणेबाबत

(६०) * १४६०४ डॉ.अपूर्व हिरे, अॅड.अनिल परब, श्री.विक्रम काळे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.खवाजा बेग : तारांकित प्रश्न क्रमांक ६८४५ ला दिनांक १७ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात:

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात आठवीपर्यंत “सर्वच पास” या धोरणात बदल करून पाचवी ते आठवीपर्यंत परिक्षा घेण्यात याव्यात, अशी शिफारस मा.शालेय शिक्षण मंत्री यांचे अध्यक्षतेखालील समितीने केंद्रीय मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, “अभ्यास केला नाही तरी पास होणार” या मानसिकतेमुळे विद्यार्थ्यांचेच नुकसान होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पाचवी ते आठवीपर्यंत परिक्षेत नापास झाल्यास एका महिन्यानंतर त्या विद्यार्थ्यांची पुनर्परिक्षा घेण्याचे नवीन धोरणांतर्गत नियोजित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरील प्रकरणी केंद्र शासनाच्या स्तरावरून कोणता निर्णय घेण्यात आला आहे व नवीन धोरण केव्हापासून अंमलात येणार आहे,

(५) नसल्यास, राज्य शासनाच्या चांगल्या धोरणाचा चुकीचा अर्थ काढण्यात येत असल्याच्या पार्श्वभूमीवर नवीन धोरण लवकरात लवकर अंमलात येण्याच्यादृष्टीने शासनाकडून कोणती कार्यवाही वा पाठपुरावा करण्यात आला वा येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही. तथापि, केंद्र शासनाने शिक्षण मंत्री, राजस्थान यांच्या अध्यक्षतेखाली याबाबतची समिती स्थापन केलेली असून अद्याप अहवाल सादर करण्यात आलेला नाही.

(२), (३), (४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

खेरवाडी (मुंबई) येथील शासकीय पॉलिटेक्निक मधील प्राध्यापक व कर्मचा-यांचे वेतन अदा करण्याबाबत

(६१) * १५१२९ श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खेरवाडी (मुंबई) येथील शासकीय पॉलिटेक्निक मधील प्राध्यापक व कर्मचा-यांचे वेतन थकल्यामुळे त्यांना बहिष्काराचे आंदोलन पुकारावे लागले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पॉलिटेक्निक प्राध्यापकांच्या अन्य मागण्या काय आहेत, तसेच या प्राध्यापकांचे पगार नियमित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही. शासकीय तंत्रनिकेतन, मुंबई या संस्थेतील कार्यरत सर्व अध्यापकांचे व कर्मचाऱ्यांचे वेतन नियमित स्वरूपात अदा करण्यात येत आहे. परंतु सदर संस्थेतील चालविण्यात येणाऱ्या द्वितीय पाळीतील अभ्यासक्रमांचा शैक्षणिक कार्यभार ज्या नियमित अध्यापकांकडून करून घेण्यात येतो, त्यांचे अतिरिक्त मानधन थकीत असल्याने संबंधित अध्यापक/कर्मचाऱ्यांनी कार्यभार घेण्यास असमर्थता दर्शविली होती.

(२) सदर संस्थेतील द्वितीय पाळीचे काम केलेल्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना अतिरिक्त मानधनाचे देयक न मिळाल्यामुळे ते तात्काळ मिळावे तसेच अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांकरीता सुरु करण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमाकरीता पदे निर्माण करावीत अशी अध्यापकांच्या प्रमुख मागण्या आहेत.

यासंदर्भात कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विद्यापीठाच्या तृतीय वर्ष विधी विभागाचे निकाल प्रलंबित असल्याबाबत

(६२) * १७२३९ श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.हरिसिंग राठोड, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाच्या तृतीय वर्षे अभ्यासक्रम असणाऱ्या विधी विभागाचे निकाल परिक्षा होवून दोन महिने झाले तरी प्रलंबित असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
 (३) असल्यास, सदर निकाल त्वरित जाहिर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.
 (२), (३) व (४) प्रश्न उदभवत नाही.

ठाणे जिल्ह्यातील शाळांमध्ये लिपिक व शिक्षकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(६३) * १४१८० अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विशेषतः ठाणे जिल्ह्यातील अनेक शाळांमध्ये ३०० वा त्यापेक्षाही अधिक विद्यार्थीसंख्या असणाऱ्या शाळांमध्ये केवळ एकच लिपिक काम करीत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय

(२) त्याचप्रमाणे शाळांना तुकडीवाढीची मान्यता मिळाल्याने व त्याचदरम्यान शाळेतील लिपिक व शिक्षक देखील सेवानिवृत्त होत असल्याने सदर लिपिक व शिक्षकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत शिक्षण उपसंचालक, मुंबई विभाग व प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय यांचेकडे संबंधित मुख्याध्यापक, शिक्षण संस्थाचालक आदिकडून माहे सप्टेंबर, २०१५ पासून शासनाकडे वारंवार मागणी करण्यात येत असून सदरची रिक्त पदे भरली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विद्यार्थ्यांचे होणारे शैक्षणिक नुकसान तसेच शाळेच्या दैनंदिन प्रशासकीय कामकाजावर परिणाम होऊ नये म्हणून शाळांमध्ये मंजूर पदानुसार लिपिक व शिक्षकांची पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) दिनांक ६ फेब्रुवारी, २०१६ च्या पत्रान्वये शिक्षकांच्या पदभरतीवरील निर्बंध उठविण्यात आलेले आहे. शिक्षकेतर कर्मचा-यांचा सुधारित आकृतीबंध निश्चित करण्याची कार्यवाही सुरु असल्याने दिनांक १२.२.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये "जैसे थे" परिस्थिती ठेवण्याचे आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात विद्यार्थ्यांच्या दप्तराचे ओझे कमी
 करण्याबाबत आखण्यात आलेले धोरण**

(६४) * १६७७७ श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.शरद रणपिसे, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, डॉ.सुधीर तांबे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ६९०४ ला दिनांक १७ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विद्यार्थ्यांचे दप्तराचे ओझे कमी करण्याबाबत वारंवार देण्यात आलेले आदेश आणि शासन निर्णय यांची योग्यरित्या अंमलबजावणी केली जात नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दप्तराचे ओझे कमी करण्याबाबत शासनाने धोरण आखले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पुणे शिक्षण विभागाकडून विद्यार्थ्यांच्या दप्तराचे ओझे कमी करण्यात आलेल्या पाहणीत ५६ टक्के विद्यार्थ्यांचे दप्तर वजनदारच असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या धोरणांची अंमलबजावणी न केल्यास शाळांचे मुख्याध्यापक आणि शाळेच्या विश्वस्तांना जबाबदार धरण्याचा निर्णय घेण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, राज्यात विद्यार्थ्यांच्या दप्तराचे ओझे कमी करण्याबाबत आखण्यात आलेले धोरण राज्यातील सर्व शाळा अंमलबजावणी करित आहे की नाही यावर देखरेख ठेवण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही.

(२) होय.

(३) नाही.

(४) व (५) दि. ५ नोव्हेंबर, २०१५ च्या शासन परिपत्रकान्वये अंमलबजावणी न करणा-या संबंधित कर्मचारी व शाळेच्या व्यवस्थापकांना जबाबदार धरण्यात येईल सूचना देण्यात आलेल्या आहेत

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्हयातील पाणी टंचाई निवारणासाठी विविध
उपाययोजनांच्या कामाचा कृती आराखडयाबाबत**

(६५) * १६२२६ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्हयातील पाणी टंचाई निवारणासाठी विविध उपाययोजनांच्या कामाचा कृती आराखडा मंजूर करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू आराखडयात प्रस्तावित उपाययोजनांच्या कामांसाठी तालुका स्तरावरून प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रस्ताव सादर करण्यास विलंब लागत असल्यामुळे जिल्हयातील पाणी टंचाई निवारणाचा ९७९ उपाययोजनांची कामे प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, यावर्षी पावसाळयात अत्यल्प पाऊस झाल्याने जिल्हयातील नदीनाले आटले असून धरणांमध्ये अत्यल्प जलसाठा उपलब्ध आहे त्यातच हिवाळयातच जिल्हयातील विविध भागात पाणीटंचाईची परिस्थिती निर्माण झाली असून पिण्याच्या पाण्यासाठी ग्रामस्थांना भटकंती करावी लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(६) असल्यास, तदनुसार उक्त प्रस्ताव सादर करण्यास विलंब लावणाऱ्या व्यक्तींवर कारवाई करण्याबाबत तसेच पाणीटंचाईवर मात करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

सन २०१५-१६ च्या संभाव्य टंचाई कृती आराखड्यात ५९९ गावांत १००१ उपाययोजनांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

(४) अंशतः खरे आहे

सन २०१५-१६ च्या संभाव्य टंचाई कृती आराखड्यात ५९९ गावांत १००१ उपाययोजनांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

त्यानुसार उपाययोजना घेण्याचे योजून टंचाई निवारणार्थ कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) हे खरे नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती येथील संत गाडगेबाबा विद्यापीठाशी संलग्नित

महाविद्यालयातील प्राचार्याची रिक्त पदे असल्याबाबत

(६६) * १७७०४ श्रीमती शोभाताई फडणवीस : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११०८७

ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती येथील संत गाडगेबाबा विद्यापीठाशी संलग्नित ४१६ महाविद्यालयांपैकी २७० महाविद्यालयांना प्राचार्याची रिक्त पदे असल्याचे दिनांक ३ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, सदरहू पदे केव्हापर्यंत भरणे अपेक्षित आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाशी संलग्नित ४१६ महाविद्यालयांपैकी अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयात प्राचार्याची ५० पदे, शासकीय महाविद्यालयात ०१ पद व अशासकीय कायम विना अनुदानित महाविद्यालयात २१७ अशी एकूण २६८ प्राचार्याची पदे रिक्त आहेत.

(२), (३) व (४) रिक्त पदे भरण्याबाबत विद्यापीठ स्तरावरून संबंधित संस्थांना/महाविद्यालयांना वेळोवेळी कळविण्यात आले आहे. तसेच संचालनालय स्तरावरूनही प्राचार्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत सहसंचालक व विद्यापीठांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

**मुंबई विद्यापीठातील संशोधन प्रस्तावास मान्यता देणारी रिसर्च
 रेकग्निशमन कमिटी बरखास्त झाल्याबाबत**

(६७) * १६२२५ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विद्यार्थ्यांमधील संशोधनवृत्ती वाढावी यासाठी शासनाकडून जोरदार प्रयत्न सुरु असताना मुंबई विद्यापीठात दीड हजार संशोधन प्रस्ताव धूळ खात पडून असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ च्या दुस-या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संशोधन प्रस्तावास मान्यता देणारी रिसर्च रेकग्निशमन कमिटी बरखास्त झाल्याने या प्रस्तावांना मान्यता देण्याचे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर कमिटी स्थापन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही. दि. ०१ सप्टेंबर, २०१५ ते २६ फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंत एकूण ६३ विषयांचे १८५ प्रस्ताव संशोधन समितीपुढे ठेवण्यासाठी प्रलंबित आहेत.

(२) सद्यःस्थितीत पर्यायी व्यवस्था करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

घाटी रुग्णालय (मराठवाडा) येथे अतिविशेषोपचार विभाग सुरु करणेबाबत

(६८) * १४८७७ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठवाड्यातील गोरगरीब रुग्णांना घाटी रुग्णालयातच अतिविशेषोपचार मिळावे यासाठी केंद्र शासनाने राष्ट्रीय आरोग्य योजनेतर्गत घाटी रुग्णालयात १५० कोटी रुपये खर्चून अतिविशेषोपचार विभाग सुरु करण्याचा निर्णय घेतला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासाठी घाटी परिसरात अडीच एकर जागा निश्चिती करून केंद्राच्या वास्तुविशारद समितीने व घाटी प्रशासनाने मंजूरी देवून बांधकाम परवानगीसाठी ६ महिन्यांपासून महानगरपालिकेकडे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्वरीत योग्य त्या परवानग्या घेवून सुपर स्पेशालिटी विभाग सुरु करण्याचे दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर बांधकामाच्या परवानगीसाठी केला असता शासकीय इमारतीस बांधकाम परवानगी/पूर्णत्वाचे प्रमाणपत्राची आवश्यकता नाही, असे महापालिका प्रशासनाने कळविले आहे. तथापि, सदर बांधकामाकरिता मालमत्ता कर बे बाकी प्रमाणपत्राची आवश्यकता असल्याचे नमूद केले आहे. त्यानुसार पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

(३) संस्थास्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील पाणीटंचाईवर उपाययोजना करण्याबाबत

(६९) * १७९९२ श्री.अनिल भोसले, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अनिल तटकरे, श्री.खवाजा बेग, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.हेमंत टकले, अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्ह्यातील बारामती, पुरंदर, दौंड आणि इंदापूर तालुक्यात पाणीटंचाईमुळे टॅकरने पाणीपुरवठा करावा लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने पाहणी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, पाहणीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर तालुक्यांना योग्यरितीने पाणीपुरवठा करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

पुणे जिल्ह्यामध्ये बारामती, पुरंदर, दौंड आणि इंदापूर तालुक्यात पाणी टंचाई जाणवत असल्याने या ठिकाणी पाहणी करण्यात आलेली आहे. पाहणीअंती तातडीची उपाययोजना म्हणून माहे जानेवारी, २०१६ अखेर या चार तालुक्यात एकूण २४ गावे व १६५ वाड्यांमध्ये एकूण ३१ टॅकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात येत होता.

तसेच या चार तालुक्यांसह पुणे जिल्ह्याचा संभाव्य पाणी टंचाई कृती आराखडा तयार करण्यात आला आहे.

सद्यस्थितीमध्ये तातडीची उपाययोजना म्हणून सदर तालुक्यांमधील एकूण ४३ गावे व २८७ वाड्यांना ५५ टॅकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्ह्यातील ऐतिहासिक घोडबंदर किल्ल्याचे सुशोभिकरण करण्याबाबत

(७०) * १५६२७ श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे जिल्ह्यातील ऐतिहासिक घोडबंदर किल्ल्याच्या सुशोभीकरण करण्याबाबतचा प्रश्न मागील एक वर्षापासून प्रलंबित असल्याचे दिनांक ११ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त किल्ल्यांचे सुशोभिकरणास विलंब होण्याची नेमकी कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, सदरील किल्ल्यांचे सुशोभिकरण करण्यास शासनास अजून किती कालावधी लागणे अपेक्षित आहे ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय,

(२) घोडबंदर किल्ला राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करण्याबाबत प्राथमिक अधिसूचनेच्या प्रस्तावास शासन मान्यता दिली आहे. प्राथमिक अधिसूचनेचा मसुदा विधी व न्याय विभागाकडून तपासून घेतल्यानंतर निर्गमित करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोलाड (ता.रोहा, जि.रायगड) येथील सुधागड एज्युकेशन सोसायटी
आणि वरसगाव येथील विद्यार्थिनीनी फी भरली नसल्यामुळे
त्यांना शाळेत येण्यास मज्जाव केल्याबाबत.

(७१) * १६५२१ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोलाड (ता.रोहा, जि.रायगड) येथील सुधागड एज्युकेशन सोसायटीच्या विद्यार्थिनीनी फी भरली नाही म्हणून शाळेत येण्यास मज्जाव केला याबाबत माहे जानेवारी २०१६ मध्ये शिक्षण विभागाकडे तक्रार करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाच्या लेक वाचवा मोहिमेचा संबंधित हायस्कूल व्यवस्थापकांकडून अवमान केला जात आहे, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, वरसगाव, (ता.रोहा) येथील विद्यार्थिनी कुमारी अक्षता अशोक राजीवले, इयत्ता ११ वी कॉमर्स व कुमारी सायली हरिभाऊ ठोकरे हिने फी भरली नसल्याने शिक्षकांनी प्रवेश नाकारला, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने प्रवेश नाकारणा-या शिक्षकांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

रामनगर (ता.मालेगांव, जि.वाशिम) येथील धान्याचे दोन ट्रक संशयास्पद स्थितीत गोडाऊन किपरच्या दारासमोर आढळून आल्याबाबत

(७२) * १७१५३ श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रामनगर (ता.मालेगाव, जि.वाशिम) येथील गोडाऊन किपरच्या दारासमोर लाखो रुपये किमतीचे रेशन धान्याचे दोन ट्रक नियमबाह्यरितीने संशयास्पद स्थितीत आढळून आले असून या मालाची परस्पर विल्हेवाट लावण्याच्या उद्देशाने हे ट्रक तहसिल परिसरात न लावता स्वतःच्या घरासमोर लावले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय निष्पन्न झाले आहे व त्यानुसार दोषींवर कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मालेगांव (जि.नाशिक) तालुक्यात शिधापत्रिकेचे ऑनलाईन
कामात त्रुटी व चुका असल्याबाबत

(७३) * १७०१२ श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.हरिसिंग राठोड, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मालेगांव (जि.नाशिक) तालुक्यात सध्या शिधापत्रिकेचे चालू असलेल्या ऑनलाईन कामात ब-याच त्रुटी व चुका असल्यामुळे डाटा दुरुस्ती करून मिळण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.अन्न व नागरी पुरवठा राज्यमंत्री यांना लेखी निवेदन दिले असून अनेक महिने लोटले असूनही याबाबत कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, तदनुसार डाटा दुरुस्तीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) सन्माननीय विधानसभा सदस्य मालेगाव यांनी मा.राज्यमंत्री (अनापु व ग्रासं) यांना दिलेले निवेदन शासनास दि.१४.१०.२०१५ रोजी प्राप्त झालेले असून त्यास दि.१०.११.२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये अंतरिम उत्तर देण्यात आले आहे.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे संगणकीकरण प्रकल्पांतर्गत शिधापत्रिका धारकांचा PDS Data Base तयार करण्यात आलेला आहे. या PDS Data Base मध्ये असलेल्या त्रुटी दुर करणे व डाटाबेसमध्ये लाभार्थ्यांचा आधार क्रमांक , मोबाईल क्रमांक व बँक खाते क्रमांक इ. समाविष्ट करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर निविदा काढून Data Operator Agency ची नियुक्ती करून त्यांच्याकडून काम करून घेण्यात येत आहे. PDS Data Base मधील माहितीची शिधापत्रिका निहाय प्रिंट काढून ही माहिती लाभार्थ्यांकडून दुरुस्त करून घेण्यात येत आहे. तदनुषंगाने PDS Data Base मधील लाभार्थ्यांची माहिती दुरुस्ती करण्याची कार्यवाही अंतिम टप्प्यात आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील किल्यांच्या संवर्धनाबाबत

(७४) * १६३४३ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.शरद रणपिसे, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील पाच किल्यांच्या संवर्धनासाठी १२ कोटी रुपयांचा शासनाने विशेष आराखडा तयार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या आराखड्याचे स्वरूप काय आहे व यासंदर्भात राष्ट्रीय पुरातत्व विभागाशी बोलणी सुरु असून लवकरच यासाठीचा सामंजस्य करार करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासाठी राष्ट्रीय पुरातत्व विभागाशी सुरु असलेली बोलणी पूर्ण झाली आहे काय, त्यासाठीचा सामंजस्य करार केला आहे काय,
- (४) असल्यास, सामंजस्य करारानुसार गड-किल्यांच्या संवर्धनासाठी येत असलेल्या अडचणी दुर करून गड-किल्यांची डागडुजी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) गड संवर्धन समितीने केलेल्या शिफारशी लक्षात घेऊन राज्यातील एकूण १४ किल्ले 'मॉडेल फोर्ट' म्हणून विकसित करण्यात येत आहे. सदर सर्व किल्ले हे राज्य संरक्षित स्मारक आहेत. सबब सदर किल्यांच्या संवर्धनाकरीता राष्ट्रीय पुरातत्व विभागाशी सामंजस्य करार करण्याची आवश्यकता नाही. तथापि राष्ट्रीय संरक्षित स्मारकांच्या सभोवताली पर्यटकांना सेवा सुविधा पुरवण्याकरीता महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ व राष्ट्रीय पुरातत्व विभाग यांच्यात सामंजस्य करार करण्याची प्रक्रीया सुरु आहे.

- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ब्रेन डेड रुग्णांचे अवयव घेऊन जाण्यासाठी अत्यल्प
दरात विमान सेवा उपलब्ध करण्याबाबत**

(७५) * १७४३२ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ब्रेन डेड रुग्णांचे अवयव दान करण्यास नातेवाईकांचा पुढाकार वाढलेला असताना अवयव प्रत्यारोपण प्रक्रियेत विमान सेवांच्या मनमानी दरांमुळे अडथळा निर्माण होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रुग्ण व रुग्णालयाच्या अडचणींचा फायदा उठवत विमान सेवांचे ऑपरेटर अच्वाच्या-सच्वा दर आकारीत असल्याची व त्याला आळा घालण्याची मागणी राज्याच्या वैद्यकीय शिक्षण संचालकांनी वैद्यकीय शिक्षण विभागाच्या अप्पर मुख्य सचिवांकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ब्रेन डेड रुग्णांचे अवयव एका शहरातून दुसऱ्या शहरात घेऊन जाण्यासाठी अत्यल्प दरात विमान सेवा उपलब्ध व्हावी तसेच दरवाढीला आळा घालण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३)

I. मस्तिष्क स्तंभाचा मृत्यु झालेल्या व्यक्तींच्या शरीरातून काढून टाकण्यात आलेले मानवी अवयव यांचे, प्रतिरोपणाच्या प्रयोजनासाठी, एका ठिकाणाहून दुस-या ठिकाणी शीघ्रतेने परिवहन करण्यासाठी वाजवी दरात व तातडीने विमानसेवा उपलब्ध करून देणेबाबत राज्य शासनाने भारत सरकारकडे शिफारस करावी; आणि

II. ज्या ठिकाणी रात्री विमान सेवा उपलब्ध नाही, त्या ठिकाणी सुध्दा उक्त प्रयोजनासाठी विमान सेवा उपलब्ध करून देण्याची विनंती "एअरपोर्टस् अथोरिटी ऑफ इंडिया" यांना करण्यात यावी;

असा प्रस्ताव संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, यांनी राज्य शासनास सादर केला आहे. हा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खामगांव व शेगांव (जि.बुलडाणा) तालुक्यातील खारपाण पटट्यातील
गावांचा समावेश पाणी पुरवठा योजनेत करणेबाबत**

(७६) * १६५९४ श्री.पांडुरंग फुंडकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२५७३ ला दिनांक ७ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) खामगांव व शेगांव (जि.बुलडाणा) या तालुक्यातील असंख्य गावे ही खारपाण पटट्यात येतात, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, क्षारयुक्त पाणी पिल्यामुळे या परिसरातील असंख्य नागरीक किडनी संबंधी आजाराने ग्रस्त आहेत तसेच अनेक नागरीकांचा किडनी संबंधी आजाराने मृत्यू देखील झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, ज्याप्रमाणे बुलडाणा जिल्ह्यातील जळगांव जामोद शहर व तालुक्यातील १४० गावांसाठी पाणी पुरवठा योजना तयार करण्यात आली असून सदर योजनेचे काम सुरु असून या योजनेतील गावांना लागून असलेल्या खामगांव मतदार संघातील खारपाण पटट्यातील गावांचा समावेश या योजनेत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

खामगांव व शेगांव तालुक्यातील किडनी आजाराचे रुग्णांचे सर्वेक्षणामध्ये प्राप्त झालेली माहिती खालील प्रमाणे आहे.

ता. शेगांव	:	किडनी स्टोन-	२९१
		किडनी आजाराचे रुग्ण-	२१८
		किडनी आजाराचे संशयीत रुग्ण-	५१२
ता.खामगांव	:	किडनी स्टोन-	००
		किडनी आजाराचे रुग्ण-	०३
		किडनी आजाराचे संशयीत रुग्ण-	००

गेल्या पाच वर्षातील खामगांव व शेगांव तालुक्यातील किडनी आजार असलेल्या रुग्णांपैकी मृत्यू झालेल्या रुग्णांची संख्या शेगांव तालुक्यात ०३ आहे.

(३) खारपाण पट्ट्यातील १४० गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेस शासनाने दि.०२.१२.२०१३ रोजी प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली असून योजनेची निविदा

प्रक्रीया पुर्ण करुन ७०% कामे पूर्ण झालेली आहेत. त्यामुळे उपरोक्त मागणीच्या अनुषंगाने सदर गांवे आता योजनेमध्ये समाविष्ट करणे तांत्रिकदृष्ट्या व आर्थिकदृष्ट्या शक्य होणार नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विद्यापीठाची ४५२ महाविद्यालयात प्राचार्य पदे भरण्याबाबत

(७७) * १६६५३ श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले : तारांकित प्रश्न क्रमांक ७५४३ ला दिनांक १७ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या ७४२ महाविद्यालयांपैकी ४५२ महाविद्यालयात प्राचार्याची पदे रिक्त असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, तदनुषंगाने प्राचार्याची पदे त्वरीत भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

मुंबई विद्यापीठाशी संलग्नित ४३३ महाविद्यालयांत प्राचार्याची पदे रिक्त आहेत.

(२), (३) व (४) प्राचार्याची रिक्त पदे तात्काळ भरणेबाबत संचालक (उच्च शिक्षण) यांचे स्तरावरून तसेच शासन स्तरावरून वेळोवेळी मुंबई विद्यापीठासह राज्यातील सर्व अकृषि विद्यापीठांना निर्देश देण्यात आले आहेत. ज्या संस्थामध्ये प्राचार्य पद भरले जात नाही अशांच्या बाबतीत येणाऱ्या विद्वत परिषद (Academic Council) सभेमध्ये चर्चा करून विद्यापीठ स्तरावर कारवाई करण्याचे प्रस्तावित असल्याचे मुंबई विद्यापीठाने कळविले आहे.

राज्यातील महाविद्यालयामध्ये चालणाऱ्या रॅगिंगचा प्रकार रोखण्याबाबत

(७८) * १६७९३ श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.शरद रणपिसे : दिनांक - रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक मधील प्रश्न क्रमांक ६१३२ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील मुंबईत ८, पुणे-१, नाशिक-३, जळगाव-२, औरंगाबाद, बुलढाणा, व अहमदनगर-१ अशा महाविद्यालयातील रॅगिंगच्या तक्रारी आल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, रॅगिंगमध्ये राज्यात मुंबई आघाडीवर असल्याचे स्पष्ट झाले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्यातील महाविद्यालयामध्ये चालणाऱ्या रॅगिंगचा प्रकार रोखण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) मुंबई विद्यापीठासंदर्भात अंशतः खरे आहे.

(३) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने रॅगिंग प्रतिबंध करण्यासंदर्भात दिलेल्या निर्णयाची अंमलबजावणी करणेसाठी शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण २००५/ (२३८/०५)/विशि-१, दि. १८/०७/२००७ निर्गमित करण्यात आले आहे. तसेच UGC REGULATION ON CURBING THE MENCE OF RAGGING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS, २००९ अधिनियमानुसार रॅगिंग विरोधी कक्ष स्थापन करणेविषयी वेळोवेळी सूचित करण्यात आले आहे. तसेच महाराष्ट्र रॅगिंग प्रतिबंधक कायदा, १९९९ अन्वये महाविद्यालयांना कार्यवाही करणेबाबत वेळोवेळी सूचित करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईत हवेची प्रतवारी दयनीय असल्याबाबत

(७९) * १६९६१ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.जनार्दन चांदूरकर, श्री.हरिसिंग राठोड, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२२४२ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वातावरणात सतत होणारे बदल, काही वेळा लागणाऱ्या आगी, धूर, बांधकामे धुलीकण इत्यादींमुळे मुंबईतील हवेची प्रतवारी फारच दयनीय असल्याचे "सफर" या प्रदूषणमापक प्रकल्पांतर्गत नोंदविण्यात आले असून अंधेरी आणि मालाड परिसरात हवेची प्रतवारी सर्वात वाईट असून प्रदूषणाच्या वाढलेल्या पातळीमुळे नागरिकांच्या आरोग्यास फार मोठा धोका निर्माण झाल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबईतील प्रदूषण कमी व्हावे यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) होय.

"सफर" या प्रदूषणमापक प्रकल्पांतर्गत अंधेरी आणि मालाड परिसरात डिसेंबर २०१५ ते फेब्रुवारी २०१६ दरम्यान तपासण्यात आलेल्या हवेचे पृथकरण अहवालावरून धुलीकणांमुळे हवेची प्रतवारी खालावली असल्याचे आढळून आले आहे.

(२) मुंबईतील प्रदूषण कमी करण्यासाठी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या निर्देशानुसार बृहन्मुंबई मनपाने सांडपाणी आणि घनकचऱ्याचे प्रक्रिया व योग्यरित्या विल्हेवाटीकरीता वार्षिक अर्थसंकल्पामध्ये २५ टक्के तरतूद केलेली आहे.

तसेच नियमित हवा गुणवत्ता तपासणी केंद्रांद्वारे संनियंत्रण व जनजागृती मोहिमा अशा उपाययोजनाही राबविण्यात येत आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

केंद्र शासनाने पाणी व स्वच्छतेसाठी असलेल्या
राज्यातील योजनांना निधी बंद केल्याबाबत

(८०) * १७५२४ श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.खवाजा बेग, श्री.सुनिल तटकरे : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) केंद्र शासनाने पाणी व स्वच्छतेसाठी असलेल्या राज्यातील योजनांना निधी बंद केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत राज्य शासनाने पाणीपुरवठा योजनेसाठी कोणती योजना आखली आहे,
- (३) असल्यास, या योजनेचे स्वरूप काय आहे,
- (४) असल्यास, योजनांना किती निधी मंजूर करण्यात आला आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) नाही.

(२), (३), (४) व (५) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागामार्फत "मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम" ही नवीन योजना प्रस्तावित करण्यात आली असून सदर योजनेस शासनाची मान्यता घेण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

राज्यातील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत देण्याबाबत.

(८१) * १७५५५ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मा.सर्वोच्च न्यायालयाने राज्यातील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबांना अन्न सुरक्षा कायदयान्वये मोफत धान्य द्यावे आणि कुटुंबातील एका व्यक्तीला महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी (मनरेगा) योजनेत १५० दिवस रोजगार द्यावा असे निर्देश दिनांक २० जानेवारी २०१६ रोजी वा त्या सुमारास देण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने अंमलबजावणी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, दुष्काळग्रस्त तालुक्यातील किती शेतकऱ्यांच्या कुटुंबांना धान्य दिले जात आहे, कधी पासून दिले जात आहे,
- (४) अंमलबजावणी केली नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत?

श्री. गिरीश बापट : (१) राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ मधील तरतुदीनुसार, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी अधिनियमामधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्याबाबत सर्वोच्च न्यायालयाने निर्देश दिले आहेत.

(२) राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ अंतर्गत अंत्योदय अन्न योजनेतील लाभार्थ्यांना प्रतिशिधापत्रिका प्रतिमाह ३५ किलो व प्राधान्य कुटुंबातील लाभार्थ्यांना प्रतिव्यक्ती प्रतिमाह ५ किलो या प्रमाणात सवलतीच्या दराने अन्नधान्य देण्यात येत आहे. तसेच राज्यातील दुष्काळग्रस्त २१ जिल्ह्यांमधील १५,७४७ गावांमधील एकूण १२,१८३ ग्रामपंचायतींकरिता प्रतिकुटुंब १५० दिवस रोजगार पुरविण्यास केंद्र शासनाने मान्यता दिली आहे.

(३) दि. १५ ऑगस्ट, २०१५ पासून औरंगाबाद व अमरावती विभागातील सर्व जिल्हे आणि नागपूर विभागातील वर्धा या १४ जिल्ह्यांतील सुमारे ६८ लक्ष शेतकऱ्यांना राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा योजनेच्या धर्तीवर सवलतीच्या दराने अन्नधान्याचा पुरवठा करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्याच्या बिगर आदिवासी क्षेत्रातील इयत्ता ११ वी च्या
वाढीव तुकड्यांना अनुदान देण्याबाबत**

(८२) * १७५४४ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दि. ११/१०/२००० च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार मुल्यांकनाचे निकष व अनुदान सुत्र विहित करण्यात आले असून विहित निकष पूर्तता करणाऱ्या बिगर आदिवासी क्षेत्रातील खाजगी उच्च माध्यमिक शाळांमधील १४ तुकड्यांना मान्यता देण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४ च्या शासन निर्णयानुसार सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून उक्त तुकड्या अनुदानास पात्र असल्याचे घोषित करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार संबंधित तुकड्यांना वेतन अनुदान उपलब्ध करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय,

(३) विहित निकषानुसार अनुदानास पात्र घोषित करण्यात आलेल्या शाळा/तुकड्यांना वेतन अनुदान उपलब्ध करून देण्यासाठी सकारात्मक कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वसई-विरार शहरातील अनधिकृत शिधावाटप दुकानांवर कारवाई करण्याबाबत

(८३) * १७५५९ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.हेमंत टकले, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.जनार्दन चांदूरकर : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसई-विरार शहरातील अन्न व नागरी पुरवठा विभागाच्या अनागोंदी कारभारामुळे शहरात १८२ शिधावाटप दुकानांपैकी ४० हून अधिक शिधावाटप दुकाने अनधिकृत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, श्री.मनोहर गुप्ता, सामाजिक कार्यकर्ता यांनी ८ बोगस शिधावाटप दुकानदारांविरोधात तेथील तहसिलदार वसई, जिल्हाधिकारी, पालघर, आयुक्त कोकण विभागीय यांच्याकडे तक्रारी देवूनही कोणतीच कारवाई झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच जिल्हा पुरवठा निरीक्षक यांनी नवनियुक्त तहसिलदार गजेंद्र पाटोळे यांना दिलेल्या आदेशानुसार केलेल्या पहाणीत किती बोगस रेशन दुकानदार आढळून आले,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

(२), (३), (४) व (५) या बाबत तक्रार प्राप्त झाली आहे. सदर तक्रारीबाबत चौकशी करण्यात येत आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात अभियांत्रिकी व पदविका महाविद्यालयामध्ये कोट्यवधी
रुपयांचा केलेला गैरव्यवहार**

- (८४) * १७८६२ श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती शोभाताई फडणवीस : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यात अभियांत्रिकी व पदविका महाविद्यालये दुसऱ्या पाळीत चालवीत असल्याचे दाखवून एकाच पाळीत महाविद्यालयाचा कारभार करून कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याचे तसेच शिक्षकांची पिळवणूक, तंत्रशिक्षण संचालनालयाची व शासनाची फसवणूक आणि विद्यार्थ्यांची दिशाभूल केल्याचे दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गेल्या पाच वर्षांत किमान दीड लाख विद्यार्थ्यांच्या नावे दोन हजार रुपयांप्रमाणे प्रशासकीय व्यवस्थेच्या नावाखाली संबंधित महाविद्यालयांनी पैसे घेतले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्रालयाने चौकशीचे आदेश दिले असून गैरव्यवहार केल्याप्रकरणी मोक्का अंतर्गत कारवाई करण्याची मागणी केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार उक्त प्रकरणाची चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार याप्रकरणात दोषी असलेल्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, अंशतः खरे आहे.

सदर बाबतची बातमी दिनांक ३/२/२०१६ रोजीचे लोकसत्ता वृत्तपत्रामध्ये प्रकाशित झाली होती. तसेच मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे कार्यालयाकडून सिटीझन फोरम फॉर सॅक्टीटी इन एज्युकेशनल सिस्टिम, ठाणे या संस्थेचे दिनांक २/२/२०१६ रोजीचे निवेदन संचालनालयास प्राप्त झाले आहे.

(२) राज्यातील व्यावसायिक पदवी, पदविका अभ्यासक्रमांच्या विद्यार्थ्यांचे शिक्षण शुल्क हे शिक्षण शुल्क समितीकडून निश्चित करण्यात येते. त्यानुसार संस्था स्तरावरून शिक्षण शुल्क समितीने निर्धारित केलेले शिक्षण शुल्क विद्यार्थ्यांकडून आकारण्यात येते.

- (३) या प्रकरणी कारवाई करण्याची मागणी सदर निवेदनात केली आहे.
- (४) या संदर्भात चौकशी करून अहवाल सादर करण्याबाबत संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांनी विद्यापीठांना दिनांक ३/२/२०१६ रोजीचे पत्रान्वये तसेच महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळास दिनांक ४/३/२०१६ रोजीचे पत्रान्वये कळविले आहे. त्याबाबतचा अहवाल अद्याप अप्राप्त आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वसंतराव नाईक महाविद्यालय, सिडको, औरंगाबाद येथे सहाय्यक
प्राध्यापक समाजशास्त्र या विषयाची पदभरती करतेवेळी
चुकीच्या पध्दतीने केलेले आरक्षण**

- (८५) * १८३७४ श्री.सुभाष झांबड, श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.जनार्दन चांदूरकर :
सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) वसंतराव नाईक महाविद्यालय, सिडको, औरंगाबाद येथे सहाय्यक प्राध्यापक समाजशास्त्र या विषयाची पदभरती करतेवेळी चुकीच्या पध्दतीने आरक्षणात बदल करून भ.ज.क.ऐवजी भ.ज.-५ या प्रवर्गातील उमेदवारांची निवड केली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सहाय्यक प्राध्यापक समाजशास्त्र या पदासाठी निवड करण्यात आलेल्या उमेदवारांची निवड रद्द करून भ.ज.क.या प्रवर्गातील सहाय्यक प्राध्यापक समाजशास्त्र या पदासाठी संस्थेने पात्र ठरवून मुलाखतीस बोलविण्यात आलेल्या भ.ज.क. या प्रवर्गातील नमूद दोन उमेदवारांपैकी योग्य उमेदवारांची निवड करून नेमणूक देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही. महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती) (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण) अधिनियम, २००१ मधील कलम ४(३) नुसार, विमुक्ती जाती (अ), भज(ब), भज(क), भज(ड) या प्रवर्गासाठी विहित केलेले आरक्षण अंतर्गत परिवर्तनीय आहे.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

विद्यापीठाने त्यांच्या अधिकारानुसार विद्यापीठ गठित सक्षम निवड समितीमार्फत विहित शिफारशीने सदर कार्यवाही केली आहे.

राज्यामध्ये ६० ते ७० हजार शिक्षकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(८६) * १८६३९ श्री.श्रीकांत देशपांडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यामध्ये शिक्षण अधिकार कायदा, २००९ नुसार प्राथमिक व माध्यमिक शाळेमध्ये गुणवत्ता धारक शिक्षक नेमले जावेत म्हणून राज्य शासनाने सन २०१३ व २०१४ मध्ये टि.ई.टी. शिक्षक पात्रता परिक्षा घेतली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यामध्ये सन २०१० पासून शासनाने शिक्षक भरती केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सन २०१३ व २०१४ मध्ये टि.ई.टी. परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्यांना अद्याप पर्यंत नोक-यामध्ये /सेवेमध्ये समाविष्ट करण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्यामध्ये ६० ते ७० हजार शिक्षकांची पदे रिक्त आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, पदे रिक्त असून सुध्दा सन २०१३ व २०१४ मध्ये टि.ई.टी. परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांवर अन्याय होत असून तात्काळ शिक्षक भरती प्रक्रिया सुरु करून टि.ई.टी. परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांना नोकरीत समाविष्ट करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

शिक्षक भरतीसाठी सन २०१० मध्ये घेण्यात आलेल्या सीईटी परीक्षेबाबत मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार गठीत करण्यात आलेल्या समितीने पुर्नपडताळणीमध्ये शिफारसपात्र ठरवलेल्या ३१३८ उमेदवारांना पद उपलब्धतेच्या अनुषंगाने नियुक्ती देण्याची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच दि.१.३.२०१४ च्या शासन निर्णयानुसार वस्तीशाळा निमशिक्षकांना प्राथमिक शिक्षक म्हणून नियुक्ती देण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेण्यात आला.

(३) शासन निर्णय दि. २३/०८/२०१३ नुसार शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) शिक्षकांसाठी शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता असल्यामुळे सदर परीक्षा उत्तीर्ण होणा-या उमेदवारांना थेटपणे नोकरी मिळण्याचा हक्क प्राप्त होत नाही.

(४) हे खरे नाही.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

सुरगाणा (जि.नाशिक) तालुक्यात विहिरी, तळे, धरणे कोरडी पडल्याबाबत

(८७) * १८२२९ श्री.नागो गाणार : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सुरगाणा (जि.नाशिक) तालुक्यात काही दिवसांपासून पाणी टंचाई जाणवत असून विहिरी, तळे, धरणेही कोरडी पडली आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोटयवधी रुपये खर्च करून अपयशी ठरलेले जलसिंचन प्रकल्प व अपूर्ण नळ पुरवठा यामुळे गावातील जनतेला पाणी टंचाईचा सामना करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पाणी टंचाई झाल्याने पुढील तीन महिने कसे जायचे असा प्रश्न तेथील शेतकऱ्यांना पडला असून शेतकरी चिंताग्रस्त झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, पाणी टंचाईचा सामना करण्यास शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अंशतः खरे आहे.

सुरगाणा तालुक्यातील लघु पाटबंधारे प्रकल्पांमध्ये सद्यस्थितीत राहुड-१४.५५%, शिंदे-२८.१४%,घोडांबे- २८.३६% व बुबळी-५२.९२% याप्रमाणे पाणीसाठा सद्यस्थितीत शिल्लक आहे.

(२) सुरगाणा तालुक्यातील राहुड, शिंदे, घोडांबे व बुबळी हे चार पूर्ण झालेले लघु पाटबंधारे प्रकल्प आहेत. त्यामुळे जलसिंचन प्रकल्प अपयशी ठरले आहेत, हे खरे नाही.

सुरगाणा तालुक्यात ग्रामीण पाणी पुरवठा विभागांतर्गत एकूण ८१ पाणी पुरवठा योजना आहेत. त्यापैकी ३७ योजनेतून पाणी पुरवठा सुरु आहे. तसेच ४४ योजना प्रगतीत आहेत. त्यापैकी ११ योजनांमध्ये महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण

कंपनीशी संबंधित काम बाकी असून त्यासाठी पाठपुरावा सुरु आहे. तसेच २ योजना ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समितीतील अंतर्गत वादामुळे अपूर्ण आहेत व २ योजना उद्भव अपुरा असल्याने अपूर्ण आहेत.

तथापि पाणीटंचाई जाणवत असलेल्या ठिकाणी पाणी टंचाई निवारणार्थ उपाययोजना घेण्यात येत आहेत. सुरगाणा तालुक्यात काही दिवसांपासून पाणी टंचाई जाणवत आहे. म्हैसमाळ, शिरीषपाडा, गळवड, वडमाळ (बी) या गावांना टँकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्याच्या प्रस्तावांना जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी मान्यता दिली आहे.

(३) अंशतः खरे आहे.

सुरगाणा तालुक्याचे सर्वसाधारण पर्जन्यमान १८०७ मि.मी. इतके असून सन २०१५-१६ मध्ये १०६९.१०मि.मी. इतका पाऊस पडला असून तो सरासरीच्या ५९.१६% इतका आहे.

रब्बी हंगामाचे सर्वसाधारण क्षेत्र ५०००हे. असून ४५२४ हे. क्षेत्रावर पेरणी झाली आहे. रब्बी हंगामातील रब्बी ज्वारी, गहू व हरभरा ही पिके काढणीच्या अवस्थेत आहेत.

(४) पाणी टंचाईचा सामना करण्यासाठी जिल्हाधिकारी, नाशिक यांनी नाशिक जिल्ह्यासाठी रु.३०.१२ कोटी रुपयाचा टंचाई आराखडा मंजूर केला असून सदर टंचाई आराखड्यात सुरगाणा तालुक्यातील ७४ गावे व ८२ वाड्यांचा समावेश आहे. त्यानुसार आवश्यक त्या उपाययोजना प्रस्तावित करण्यात आलेल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील वीसपेक्षा कमी पटसंख्येच्या शाळा बंद करण्याचा प्रस्ताव

(८८) * १४९७० डॉ.सुधीर तांबे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२५१९ ला दिनांक १४ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील वीसपेक्षा कमी पटसंख्येच्या शाळा बंद करण्याचा शासनाचा प्रस्ताव असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अहमदनगर जिल्ह्यात २० पेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या जिल्हा परिषद व्यवस्थापनाकडे ४६३ शाळा आहेत या शाळा किमान द्विशिक्षिकी आहेत, त्यामुळे सुमारे ९२५ शिक्षकांच्या व किमान ५ हजाराहून अधिक विद्यार्थ्यांच्या समायोजनाचा प्रश्न निर्माण होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रस्तावावर निर्णय घेतल्यास येथील शिक्षक व विद्यार्थ्यांना इतर शाळांत सामावून घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२), (३) व (४) दि.१३.१२.२०१३ चा शासन निर्णय व दिनांक २७.१.२०१४ चा शासन शुद्धीपत्रकानुसार असा निर्णय घेण्यात आला होता. मात्र त्याची अंमलबजावणी करण्यात आलेली नाही.

**ठाणे जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागातील प्रलंबित
 प्रकरणांबाबत व गैरकारभाराबाबत**

(८९) * १५९१० श्री.रामनाथ मोते, श्री.नागो गाणार, डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२६१८ ला दिनांक २१ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक शिक्षण विभागातील प्रलंबित प्रकरणांबाबत व अधिकाऱ्यांच्या गैरकारभाराबाबतचा प्रश्न दिनांक २१ डिसेंबर, २०१५ रोजी सभागृहात चर्चेला आला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनुकंपाधारकांची प्रकरणे वगळता अन्य प्रकरणे निकाली काढल्याचे उत्तर सभागृहात देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अनुकंपाधारकांच्या प्रकरणांव्यतिरिक्त अनेक अन्य प्रकरणे प्रलंबित असतांनाही दिशाभूल करणारी माहिती देणाऱ्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) तसेच, अनुकंपाधारकांची प्रलंबित प्रकरणे १५ दिवसांच्या आत निकाली काढण्याचे आश्वासन दिले होते, त्याप्रमाणे ही प्रकरणे निकाली काढण्यात आली आहेत काय,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत,

(६) प्रकरणे जाणीवपूर्वक प्रलंबित ठेवण्याच्या कार्यपध्दतीबाबत क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांकडून माहिती प्राप्त झाली आहे काय,

(७) असल्यास, प्रशासकीय कामात जाणीवपूर्वक हलगर्जीपणा करणाऱ्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली आहे ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) होय.

(३) माहिती बरोबर दिली असल्याने कारवाईचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या आकृतीबंधामध्ये सुधारणा करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासन स्तरावर विचाराधीन असल्याने अनुकंपाची प्रकरणे प्रलंबित आहेत.

(५), (६) व (७) प्रश्न उद्भवत नाही.

मराठी भाषा विभागाची पुनर्रचना व मराठी विद्यापीठ स्थापन करण्याबाबत

(९०) * १६४४९ श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.अमरसिंह पंडित :

तारांकित प्रश्न क्रमांक ९३३९ ला दिनांक २४ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय मराठी भाषा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात राजभाषेच्या विकासासाठी व दीर्घकालीन नियोजनासाठी मराठी भाषा विभागाची पुनर्रचना करण्याची राज्यातील लोकप्रतिनिधींनी वेळोवेळी शासनाकडे मागणी केलेली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मराठी अभ्यास केंद्राने राजभाषा मराठी विभागाच्या पुनर्रचनेसाठी पाठविलेला प्रस्ताव माहे एप्रिल, २०१० पासून तब्बल दहा वेळा शासनास सादर करूनही प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच मराठी विद्यापीठ स्थापनेचा प्रस्ताव अनेक वर्षांपासून शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मराठी भाषेचा लोकभाषा म्हणून विकास करण्यासाठी व मराठी भाषेची प्रतिष्ठा उंचावण्यासाठी शासनाने कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) नाही.

मराठी अभ्यास केंद्राच्या प्रस्तावावर शासन स्तरावर झालेल्या बैठकीमध्ये अभ्यास केंद्राच्या मागणीनुसार ६ नवीन उपविभागांसाठी अतिरिक्त मनुष्यबळ देणे शक्य नसल्याचे सूचित करण्यात आले होते. तथापि मराठी अभ्यास केंद्राने केलेल्या काही सूचनांचा प्रस्तावित मराठी भाषा धोरणामध्ये समावेश करण्यात आला आहे.

(३) होय.

मराठी भाषा विद्यापीठ स्थापन करणेबाबत समिती स्थापन करून विद्यापीठाची कार्यकक्षा ठरविणेबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

(४) राजभाषा अधिनियम, १९६४ च्या अनुषंगाने शासन व्यवहारात मराठी भाषेचा प्रभावी वापर करण्याकरीता व भाषा संवर्धनासाठी मराठी भाषा विभागांतर्गत भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ व राज्य मराठी विकास संस्था यांचेद्वारे विविध उपक्रम सुरु आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अनुदानित शाळांमध्ये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना
सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ देण्याबाबत**

(९१) * १५९८१ श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्गाणी, श्री.दत्तात्रय सावंत, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.सतिश चव्हाण : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२४५३ ला दिनांक ७ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात:
सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनुदानित शाळांमध्ये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ देण्याबाबत मा.उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने शासनस्तरावरून कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने केलेल्या कार्यवाहीचे स्वरूप काय आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) मा.उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद यांनी दिलेल्या आदेशाच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील प्राथमिक / माध्यमिक / उच्च माध्यमिक शिक्षकांना विनाअट
निवडश्रेणी लागू करण्याबाबत

(९२) * १६२७६ डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२४१७ ला दिनांक ७ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील २४ वर्षे सेवा झालेल्या सर्व प्राथमिक / माध्यमिक / उच्च माध्यमिक शिक्षकांना विनाअट निवडश्रेणी लागू करावी, अशी मागणी महाराष्ट्र राज्य शिक्षक संघटना व अन्य शिक्षक संघटनांकडून वारंवार करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.
(२) सध्या विहित अटींच्या आधारे निवडश्रेणी लागू करण्यात येते.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

असंघटीत क्षेत्रातील मजूर आणि उपेक्षित वर्गातील गरीबांना
रेशन कायदयाचा फायदा मिळत नसल्याबाबत

(९३) * १५१५१ श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) असंघटीत क्षेत्रातील मजूर आणि उपेक्षित वर्गातील गरीबांना रेशन कायदयाचा फायदा मिळत नसल्याची तक्रार रेशन हक्क परिषदेने केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत मा.मंत्री महोदयांनी विविध संघटनेशी केलेल्या चर्चेनुसार शासनाने काय कार्यवाही केली आहे ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर संघटनेच्या निवेदनातील मागण्यांबाबत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली आहे.

१. सन २०११ मधील जनगणनेच्या माहितीच्या आधारे सर्वेक्षणाची यादी तयार करण्यात आली असून सर्वेक्षणाची परिपूर्ण माहिती ग्राम विकास विभाग व नगर विकास विभागामार्फत केंद्र शासनास सादर करण्यात येणार आहे. त्यानंतर दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे निश्चित करण्यात येणार आहेत.
२. दिनांक २० ऑगस्ट, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या सुधारीत परिमाणानुसार केरोसिन वितरण करण्यात येत आहे.
३. दिनांक २३ मार्च, २००४ च्या शासन निर्णयान्वये बेघर कुटुंबियांना शिधापत्रिका देण्यात येतात.
४. दिनांक २९ जून, २०१३ च्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सुचनानुसार भाडेकरूंकडून शपथपत्र घेऊन शिधापत्रिका देण्यात येतात.
५. दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१४ पासून राज्यात राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अधिनियम, २०१३ लागू करण्यात दिनांक २४.३.२०१५ च्या शासन परिपत्रकान्वये प्राधान्य कुटुंबातील लाभार्थ्यांचा व दिनांक ३०.३.२०१५ च्या पत्रान्वये अंत्योदय अन्न योजनेतील लाभार्थ्यांचा सुधारीत इष्टांक देण्यात आला आहे. त्यानुसार सदर इष्टांकाच्या मर्यादेत सर्व जिल्ह्यातील अंत्योदय अन्न योजनेतील लाभार्थ्यांची व प्राधान्य कुटुंब गटातील लाभार्थ्यांची निवड करण्यात आली आहे.
६. दिनांक ५.११.१९९९ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यात तिहेरी शिधापत्रिका योजना सुरु झाली. त्यानुसार निकष व कार्यपध्दती निश्चित करण्यात आली आहे. तसेच एपीएल केशरी शिधापत्रिकांसाठी कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रु.१ लक्ष किंवा त्यापेक्षा जास्त नसावे, असे निश्चित करण्यात आले. अद्यापपर्यंत सदर निकष दोन लाखापर्यंत करण्याचा कोणताही प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन नाही.
७. महाराष्ट्र केरोसिन डिलर्स लायसेन्सिंग ऑर्डर, १९६६ मध्ये दि.२६ नोव्हेंबर, २०१३ च्या आदेशान्वये सुधारणा करण्यात आली असून समांतर केरोसिन बाजार योजनेअंतर्गत नियुक्त केलेल्या विक्रेत्यांना परवाने मंजूर

करण्याबाबतचा शासन निर्णय दिनांक २ डिसेंबर, २०१३ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

८. केंद्र शासनाच्या निदेशानुसार देशात मॉडीफाईड डायरेक्ट बेनिफीट ट्रान्सफर फॉर एलपीजी (MDBTL) योजना राज्यभरात दिनांक १ जानेवारी, २०१५ पासून राबविण्यात येत आहे. या योजनेनुसार सर्वच घरगुती गॅस ग्राहकांना सरसकटरित्या एलपीजी सिलिंडरचे वितरण होत असून गॅस सिलिंडरवरील अनुदान ग्राहकांच्या बँक खात्यात जमा करण्यात येते.

**अकोला तालुक्यातील शिवर व सहा गावांकरिता
राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजनेबाबत**

(९४) * १६२३२ श्री.गोपिकिशन बाजोरीया : तारांकित प्रश्न क्रमांक २९१३ ला दिनांक १२ मार्च, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला तालुक्यातील शिवर व सहा गावांकरिता राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजने अंतर्गत प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजना शासनाकडे प्रस्तावित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रस्तावित योजनेमध्ये काही त्रुट्या आढळून आल्या असून दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०१४ रोजी त्रुटीची पुर्तता करून महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण तथा ग्रामीण पाणी पुरवठा, मंत्रालय, मुंबई येथे पाठविण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून योजनेला अंतिम मंजूरी देऊन शिवर व सहा गावांचा पाणी प्रश्न कायमस्वरूपी निकाली काढण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे.

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण नागरी व ग्रामीण योजना मंडळ, अकोला यांनी दि. ०४ डिसेंबर, २०१४ रोजीच्या पत्रान्वये त्रुटीची पुर्तता करून शासनास अहवाल सादर केला आहे.

तथापि, केंद्र शासनाच्या दि. २९/७/२०१५ च्या पत्रान्वये दिलेल्या निर्देशानुसार Fluoride बाधित स्रोत तसेच संसद आदर्श ग्राम योजनेअंतर्गत समाविष्ट करण्यात आलेल्या गावांव्यतिरिक्त राज्यात नव्याने कोणत्याही योजना घेऊ नयेत अशा सूचना देण्यात आल्या आहेत.

शिवर व ६ गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेतील गावांचा Fluoride अथवा Arsenic बाधित स्रोतामध्ये तसेच संसद आदर्श ग्राम योजनेतील गावांमध्ये समावेश नसल्याने, केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार, प्रस्तुत योजनेच्या प्रस्तावास केंद्र शासनाकडून पुढील सूचना येईपर्यंत मान्यता देणे उचित होणार नाही, असा निर्णय घेण्यात आला.

त्यानुसार, शासनाच्या दि. ४/९/२०१५ च्या पत्रान्वये शिवर व ६ गावे प्रादेशिक ग्रामीण नळ पाणी पुरवठा योजनेचा प्रस्ताव मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, अकोला यांचेकडे परत पाठविण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघर जिल्ह्यात ग्राहक तक्रार निवारण मंचाचे कार्यालय सुरु करण्याबाबत

(९५) * १६२४० प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्याचे विभाजन होऊन जवळपास एक वर्षाचा कालावधी उलटूनही अद्यापपावेतो ग्राहक तक्रार निवारण मंचाचे कार्यालय सुरु करण्यात आलेले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पालघर, ठाणे व नवी मुंबईतील काही भाग हा ठाणे मंचच्या अखत्यारीत येत असल्याने या कार्यालयावर कामाचा अतिरिक्त कामाचा भार पडत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ग्राहक तक्रार निवारण मंचाचे कार्यालय पालघर येथे सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येणार आहे,

(४) असल्यास, ग्राहक तक्रार निवारण मंचाचे कार्यालय पालघर येथे केव्हापर्यंत सुरु होणे अपेक्षित आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) नाही

(२) ठाणे जिल्हयामधूनच पालघर जिल्हयाची निर्मिती करण्यात आली आहे. सद्यःस्थितीत पालघर जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच कार्यालय स्थापित झाले नसल्याने त्याचे सर्व कामकाज ठाणे जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंचाकडूनच करण्यात येत आहे.

(३) पालघर जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच कार्यालय स्थापन करण्यासाठी जिल्हाधिकारी, पालघर यांचेकडे जागेची मागणी शासन स्तरावरून करण्यात आलेली आहे, तथापि जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून शासनास अद्याप प्रतिसाद प्राप्त झालेला नाही. याबाबत शासनस्तरावरून पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(४) पालघर जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच कार्यालय स्थापन करण्यासाठी जागा उपलब्ध झाल्यानंतर तसेच सदर मंचासाठी आवश्यक पदांची निर्मिती झाल्यानंतर मंचाचे कामकाज सुरु होणे अपेक्षित आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाच्या
 वसतिगृहासाठी निधी उपलब्ध करून देणेबाबत**

(९६) * १४८८२ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.विक्रम काळे, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाने विद्यार्थ्यांसाठी नवीन ४ वसतिगृहाचे बांधकाम करणेसाठी रु.१६ कोटी रुपयाची मागणी शासनाकडे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विद्यापीठाकडे मुला-मुलींसाठी असलेल्या ११ वस्तीगृहाचे नुतनीकरण करणेही गरजेचे आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मराठवाडयातील दुष्काळी परिस्थिती लक्षात घेता विद्यापीठाने प्रस्तावीत केलेल्या वस्तीगृहास शासनाने त्वरीत निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबाद व उपपरिसर उस्मानाबाद येथील प्रस्तावित विविध कामांसाठी रु.११९.३७ कोटी रुपयांचा प्रस्ताव औरंगाबाद विद्यापीठाने संचालक, उच्च शिक्षण पुणे यांच्यामार्फत शासनास सादर केला होता.

(२) अंशतः खरे आहे.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ परीसरात ५ मुलांची व ६ मुलींची वस्तीगृहे आहेत . सदर वस्तीगृहांची देखभाल व दुरुस्ती वेळोवेळी विद्यापीठाच्या आर्थिक तरतूदीतून करण्यात येते. काही वस्तीगृहांच्या नूतनीकरण व दुरुस्तीचे प्रस्ताव RUSA या योजनेतर्गत दाखल केलेले आहेत.

(३) विद्यापीठाने प्रस्तावित केलेल्या वस्तीगृहाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता घेण्याकरता नस्ती सार्वजनिक बांधकाम विभागास सादर करण्यात आली असता सदर विभागाने प्रस्तावात काही त्रुटी/मुद्दे उपस्थित केले आहेत सदर मुद्द्यांची पूर्तता औरंगाबाद विद्यापीठाकडून करण्यात आल्यावर प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता घेण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उदभवत नाही.

बावधन बुद्रुक (पुणे) गावाला नियमित पाणीपुरवठा करण्याबाबत

(९७) * १८०२२ श्री.अनिल भोसले, श्री.जयवंतराव जाधव, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.हेमंत टकले, श्री.ख्वाजा बेग, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.सुनिल तटकरे : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहराजवळील बावधन बुद्रुक या महापालिकेत समाविष्ट नसलेल्या गावाला चौदा ते पंधरा दिवसातून एकदाच पाणी पुरवठा होत असल्याचे व दुषित पाण्यामुळे या गावात डेंग्यू रोगाचा मोठ्या प्रमाणात प्रादुर्भाव होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार सदर गावाला नियमित व शुध्द पाणी पुरवठा करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अंशतः खरे आहे.

बावधन ब्रुदुक ग्रामपंचायतीस पुणे महानगरपालिकेमार्फत शुद्ध पाण्याचा पुरवठा करण्यात येतो. सदरचे पाणी ग्रामपंचायतीमार्फत ४ ते ५ दिवसांनी झोनिंग पद्धतीने वितरित करण्यात येत आहे.

सदरहू गावामध्ये माहे जानेवारी, २०१६ पासून आजअखेर एकही डॅंग्युचा रुग्ण आढळून आलेला नाही. तसेच डॅंग्युचा प्रादुर्भाव हा दुषित पाण्यामुळे होत नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

डोंबिवलीतील प्रदूषण रोखण्याबाबत

(९८) * १८०५६ श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई

जगताप : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डोंबिवली औद्योगिक वसाहतीत कोणतीही प्रक्रिया न करता या कंपन्यातून सोडला जाणारा वायू तसेच रसायनयुक्त सांडपाण्यामुळे परिसरातील लोकांना श्वसनाचे विकार, डोळे चुरचुरणे, विकारांचा सामना करावा लागत असल्याने माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, तदपंगाने प्रदूषण पसरविणाऱ्या कारखान्यावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) व (२) होय.

(३) माहे जानेवारी, २०१६ च्या कालावधीत म.प्र.नि.मंडळाद्वारे केलेल्या पाहणीमध्ये डोंबिवलीतील औद्योगिक वसाहतीत हवा व जल प्रदूषण करणाऱ्या ५ कारखान्यांना उत्पादन बंद करण्याची नोटीस पारित करण्यात आलेली असून ४ कारखान्यांना कारणे दाखवा नोटीस पारित करण्यात आलेली आहे.

त्याचप्रमाणे अल्प आणि दिर्घकालीन प्रदूषण नियंत्रणासाठी कृती आराखडा तयार करून त्याची अंमलबजावणी चालू आहे. तसेच मा.उच्च न्यायालय व मा.हरित लवादाच्या निर्देशानुसार स्थापन केलेल्या समित्यांद्वारे अंमलबजावणीचा आढावा घेण्यात येतो.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खारेपाट (ता.पेण, जि.रायगड) गावातील वाड्यांना सुरळीत
पाणी पुरवठा करण्याबाबत**

(९९) * १६५३७ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पेण (जि.रायगड) तालुक्यातील खारेपाटातील गाव, वाड्या, पाडे इत्यादी भागात पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा होत नसल्याने माहे जानेवारी २०१६ मध्ये प्रांत कार्यालय पेण येथे भव्य हंडा मोर्चा, रॅली काढण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, पेण तालुक्यातील खारेपाट विभागातील कोळवे, बेणेघाट, शिंगणवट, बोरी, शिर्की, बोर्वे, मसद, सरेभाग, सागरवाडी, दरबारवाडी, दत्तवाडी, उडाफा, गौळवाडी आदी अनेक गावातील वाड्यांना कायमस्वरूपी सुरळीत पाणी पुरवठा करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, प्रकरणी चौकशी केलेली आहे.

(३) खारेपाट भागातील शहापाडा (दक्षिण) प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या शेवटच्या व टोकाच्या गावांना जेथे नळाद्वारे पाणी पुरवठा होत नाही तेथे ग्रामपंचायतीच्या मागणीनुसार टँकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात येत आहे. तसेच भविष्यात कायमस्वरूपी पिण्याचे पाणी प्रश्न सोडविण्यासाठी हेटवणे धरण उद्भव घेऊन महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत पुरक योजना तयार करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मालेगांव तालुक्यात (जि.वाशिम) संभाव्य भिषण पाणीटंचाईबाबत

(१००) * १७१५८ श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मालेगांव (जि.वाशिम) तालुक्यात संभाव्य भिषण पाणीटंचाई समस्या लक्षात घेता पाणीटंचाई उपाययोजनाचा कृती आराखडा तयार केला असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन २०१५-१६ मध्ये जानेवारी ते जून पर्यंत तयार करण्यात आलेल्या कृती आराखड्यात तालुक्यातील १० गावांचे प्रस्ताव असून पाणीटंचाईवर मात करण्यासाठी विविध उपाययोजना सूचविण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर आराखड्यावरील उपाययोजना अंमलात आणण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे आहे.

वाशिम जिल्ह्यातील एकूण ५६१ गावांकरिता ६५६ विविध उपाययोजनांसाठी ५६८.३४ लक्षच्या पाणी टंचाई कृती आराखड्यास मंजूरी देण्यात आली आहे.

(२) हे खरे नाही.

वाशिम जिल्ह्याच्या मंजूर टंचाई कृती आराखड्यात माहे जानेवारी २०१६ ते जून २०१६ या टंचाई कालावधीत मालेगांव तालुक्यातील १०२ गावांकरिता एकूण १२० विविध उपाययोजना प्रस्तावित करण्यात आलेल्या आहेत.

(३) सन २०१५-१६ च्या कृती आराखड्यात प्रस्तावित ७ नळ योजना दुरुस्तीच्या कामांपेकी ०२ नळ योजना दुरुस्तीचे प्रस्ताव मंजूरीस सादर करण्यात आले आहेत. तसेच ०१ तात्पुरती पूरक नळ योजना व १५ गावातील १५ नवीन विंधन विहिरी घेणेकरिता भूजल सर्वेक्षण सुरु असून प्रस्ताव प्रगतीत आहे.

सद्यस्थितीत ०१ टँकरने पाणी पुरवठा करणेकरिता व १८ खाजगी विहीर अधिग्रहण प्रस्ताव मंजूरीच्या प्रक्रियेत आहे. जिल्हा देखभाल व दुरुस्ती निधीतून जिल्ह्यातील ४५० गावातील ८४४ नादुरुस्त हातपंपाची विशेष दुरुस्तीची कामे सुरु आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मालेगांव (जि.नाशिक) तालुक्यातील जलवाहिनीची दुरुस्ती करण्याबाबत

(१०१) * १७०१८ श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.हरिसिंग राठोड, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसैन सय्यद : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मालेगांव (जि.नाशिक) तालुक्यात पिण्याच्या पाण्याच्या जलवाहिनीला मोठ्या प्रमाणात गळती लागल्यामुळे हजारो लिटर पाणी वाया जात असून पाणी टंचाई निर्माण होत असल्यामुळे नागरिकांनी जलवाहिनीची त्वरीत दुरुस्ती करण्याची वारंवार मागणी करूनही दुरुस्ती करण्यात आलेली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, जलवाहिनीतून सुरु असलेली पाण्याची गळती त्वरीत थांबविण्याबाबत तसेच जलवाहिनीच्या दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या दोषींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे अंशतः खरे आहे.

- (२) मालेगाव तालुक्यातील महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या दहिवाळ व २५ गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेची पाईप लाईन काही ठिकाणी एअर लॉक मुळे फुटल्याने, तर काही समाजकंटकांकडून पाईप लाईनला नुकसान पोहचवून पाणी पुरवठा खंडीत करण्यात आला होता त्यांची त्वरीत दुरुस्ती करून पाणी पुरवठा सुरळीत करण्यात आलेला आहे.तसेच अशुध्द जलउध्ववाहिनीवरील गळती दुरुस्त करण्याचे काम पूर्ण करण्यात येत आहे.
- (३) उपरोक्त प्रमाणे कार्यवाही करण्यात येत असल्याने कारवाईचा प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे उमरा (हिवरा खुर्द) (ता.खामगांव, जि.बुलढाणा) या गावातील राष्ट्रीय
ग्रामीण पेयजल योजनेमध्ये झालेला गैरव्यवहार**

(१०२) * १६६०७ श्री.पांडुरंग फुंडकर : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि
स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे उमरा (हिवरा खुर्द) खामगाव जी बुलढाणा या गावातील राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजनेमध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबतच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्यामुळे पाण्याची टाकी मोठ्या प्रमाणात गळत आहे, हे खरे आहे काय
- (३) असल्यास, या बाबत स्थानिक ग्रामवासियांनी तथा लोकप्रतिनिधींनी सदर प्रकार उप अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा याच्या निदर्शनास आणून दिला, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर कामाची तत्काळ तपासणी करून उच्चस्तरीय चौकशी करून पाण्याच्या टाकीची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय,

सदर योजनेच्या निकृष्ट कामाबाबतची तक्रार दि. ०६.१०.२०१५ रोजी जिल्हा परिषद, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभागाकडे प्राप्त झाली आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) योजनेच्या सर्व उपांगांची तांत्रिक तपासणी दि. २३.११.२०१५ व दि. १६.०२.२०१६ रोजी उप अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, खामगांव यांनी करून योजनेचे तांत्रिक सेवा पुरवठादार यांना आवश्यक त्या दुरुस्तीच्या सुचना दिलेल्या आहेत.

पाण्याची टाकी थोड्या प्रमाणात गळते, तथापि गळती थांबविण्याचे व किरकोळ दुरुस्तीचे काम प्रगतीत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तळवडे (ता.सावंतवाडी, जि.सिंधुदुर्ग) येथील माध्यमिक शाळेत शालेय पोषण
आहाराच्या पुरवठ्यात अनियमितता झाल्याबाबत**

(१०३) * १६६५५ श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.प्रकाश बिनसाळे :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) तळवडे (ता.सावंतवाडी, जि.सिंधुदुर्ग) येथील माध्यमिक शाळेत शालेय पोषण आहारात अनियमितता झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ च्या तिसऱ्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार अनियमिततेस जबाबदार असणाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) सदर प्रकरणी चौकशी करण्यासाठी शिक्षण उपसंचालक, प्राथमिक शिक्षण संचालनालय यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण तयार करण्याबाबत

(१०४) * १६९६४ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.संजय

दत्त : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) केंद्र शासनाकडून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण तयार करण्यात येत असून याबाबतचे राज्य शासनाचे अभिप्राय असणारा अहवाल सादर करावा, असे केंद्र शासनाने राज्य शासनास कळविलेले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्यानुसार राज्य शासनाने आपला अहवाल केंद्र शासनास सादर केला आहे काय, त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाबाबतचा अहवाल १४ मुदत्यांवर आधारीत आहे. या प्रत्येक मुदत्यावर प्रश्न देण्यात आले आहेत. त्या प्रश्नांबाबत राज्य शासनाने

द्यावयाच्या सूचना अभिप्राय असे अहवालाचे स्वरूप आहे. सदर अहवाल केंद्र शासनास सादर करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी वैद्यकीय प्रवेशपूर्व परिक्षा आयोजित करण्याबाबत

(१०५) * १७६०० श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :

सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आंध्रप्रदेश आणि तेलंगाना राज्यात ऑल इंडिया प्री मेडिकल टेस्ट न घेता राज्यस्तरावर स्वतःच्या राज्यातील विद्यार्थ्यांसाठी वैद्यकीय प्रवेशपूर्व परिक्षा आयोजित करून इतर राज्यातील विद्यार्थ्यांना त्यांच्या राज्यात विहित कोटा दिला जात नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, देशपातळीवरील ऑल इंडिया प्री मेडिकल टेस्टचा अभ्यासक्रम नकारात्मक गुणदानासह असून सीबीएसई व एनसीईआरटी च्या अभ्यासक्रमावर असल्यामुळे राज्यातील विद्यार्थी वैद्यकीय प्रवेशापासून वंचित राहत आहेत, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आंध्रपेदेश आणि तेलंगाना राज्याच्या धर्तीवर महाराष्ट्र राज्यात शंभर टक्के जागांकरीता राज्याची स्वतःची वैद्यकीय पूर्व परीक्षा आयोजित करण्यासाठी व दरवर्षी वेगवेगळ्या पध्दतीने आयोजित होणाऱ्या प्रवेशपूर्व परिक्षेमुळे विद्यार्थ्यांमध्ये होणारा संभ्रम दूर करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(३) अखिल भारतीय स्तरावर घेण्यात येणाऱ्या सामाईक प्रवेश परीक्षेमधून महाराष्ट्र राज्याला वगळण्याबाबतचा प्रस्ताव विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्हा परिषद माध्यमिक शिक्षण अधिकारी
कार्यालयाच्या चौकशी अहवालाबाबत**

(१०६) * १७६३५ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.अनिल भोसले, श्री.हेमंत टकले : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशिमच्या विभागीय शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाने पुणे येथील शिक्षण आयुक्तालयात ६ ते ७ महिन्यांपूर्वी, वाशिम जिल्हा परिषद माध्यमिक शिक्षण अधिकारी कार्यालयाच्या संगनमताने करण्यात आलेल्या ८ ते १० कोटी रुपयांच्या गैरव्यवहाराला चौकशी अहवाल पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दिनांक २८ ते ३१ जानेवारी, २०१५ या कालावधीत अमरावती विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांनी केलेल्या तपासानुसार दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी शिक्षण आयुक्त, पुणे यांना पहिला चौकशी अहवाल सादर केला, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अमरावती शिक्षक उपसंचालक कार्यालयाने तत्कालिन शिक्षणाधिकारी श्री.विश्वास लबडे, संजय तेलगोटे, यांच्यासह अनेक संस्थाचालक व कर्मचाऱ्यावर ५ विविध पोलीस ठाण्यात गुन्हे दाखल केले होते, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, गुन्हे दाखल करताना कोणत्या तक्रारींची प्रामुख्याने नोंद करण्यात आली होती,

(५) तसेच दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी शिक्षण आयुक्त, पुणे यांना प्राप्त झालेल्या पहिल्या चौकशी अहवालामध्ये नमूद करण्यात आलेल्या प्रमुख बाबी कोणत्या आहेत व सदर अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर शिक्षण आयुक्तांनी दोषी आढळलेल्या व्यक्तींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) नियमबाह्य वैयक्तिक मान्यता देवून शासनाची आर्थिक फसवणूक करणे, खोटे अभिलेख तयार करणे इत्यादी बाबत नोंद घेण्यात आली आहे.

(५) दिनांक ७.२.२०१५ चा चौकशी अहवालात चौकशी समितीस आवश्यक कागदपत्रे उपलब्ध न झाल्याने सखोल चौकशी करता आली नाही, सबब, त्यांनी शासन स्तरावर समिती गठित करून चौकशी करण्याचे निर्देश दिले होते. या समितीच्या प्राप्त अहवालानुसार आयुक्त शिक्षण व विभागीय शिक्षण उपसंचालक, अमरावती यांच्याकडे याप्रकरणी कार्यवाही सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अनेक ठिकाणी पॅकबंद वस्तुंची विक्री छापील
किंमतीपेक्षा जास्त दराने होत असल्याबाबत**

(१०७) * १७८६९ श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्रीमती शोभाताई फडणवीस :
सन्माननीय अन्न आणि औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनेक ठिकाणी शीतपेये, पाण्याची बाटली, प्लॅस्टिक पिशवीतील दूध यांच्यासह अन्य पॅकबंद वस्तुंची विक्री करताना त्या छापील किंमतीपेक्षा जास्त दराने विक्री होत असल्याचे वारंवार निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अशा प्रकारांना आळा घालण्यासाठी व लोकजागृती व्हावी आणि समाजातील विविध घटकांकडून अशा घटनांबाबत प्रतिसाद मिळावा जेणेकरून प्रशासनाला त्यावर तात्काळ कारवाई करता येईल या हेतूने अन्न व नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागामार्फत वैधमापन शास्त्र यंत्रणेने दक्षता समिती गठीत केल्याचे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू दक्षता समितीचे कार्य काय आहे व त्याचा ग्राहकांना कशा प्रकारे फायदा होणार आहे,

(४) राज्यात किती ठिकाणी अशा दक्षता समित्यांची स्थापना करण्यात येणार आहे ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) आवेष्टित स्वरूपात वस्तुंच्या छापील किंमतीपेक्षा अधिक दराने विक्री होत असलेल्या गैरप्रकारास आळा घालण्याच्या दृष्टीकोनातून स्थानिक पातळीवर लोकसहभागातून स्थानिक ग्राहकांचे प्रबोधन करणे, त्याबाबत संबंधित निरीक्षक,

वैध मापन शास्त्र यांना अवगत करणे, ग्राहकांची फसवणूक होऊ नये म्हणून आवेष्टित वस्तूंच्या वितरण व्यवस्थेमध्ये करावयाच्या सुचना व वितरण व्यवस्थेतील आढळलेल्या त्रुटीबाबत संबंधित संस्था, अधिकारी यांना शिफारशी करणे इ. कार्य सदर समिती करेल.

सदर समिती लोकसहभागातून स्थानिक पातळीवर ग्राहकांचे प्रबोधन करणार असून गैरप्रकार करणाऱ्या दुकानदारांची माहिती कारवाईसाठी सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे पाठविणे तसेच वितरण व्यवस्थेतील सुधारणा वा त्यातील त्रुटी याबाबत संबंधीत अधिकाऱ्यांना शिफारशी करणार असून सदर सदस्यांची नावे दुरध्वनी/भ्रमणध्वनी क्रमांक सर्व सभासदांना जाहीर करण्यात येणार असल्याने ग्राहक अशा समिती सदस्यांशी संपर्कात राहून त्यांची संभाव्य फसवणुक टाळू शकेल तसेच गैरप्रकार करणाऱ्या दुकानदाराची माहिती ही समिती सक्षम प्राधिकाऱ्याकडे पाठविणार असल्याने संबंधीत सक्षम प्राधिकारी अशा दुकानदारा विरुद्ध वेळीच कायदेशीर कार्यवाही करतील त्यामुळे अशा गैरप्रकारास आळा बसेल. परिणामी ग्राहकांचे अर्थिक शोषण थांबेल.

(४) सदर दक्षता समित्या राज्यस्तरिय व महानगर पालिका स्तरावर गठित करण्यात येणार आहेत.

**हिंगोली शहरालगत असलेल्या बळसोंड येथील नळयोजनेच्या प्रस्तावाला
जीवन प्राधिकरणाने तांत्रिक मान्यता दिल्याबाबत**

(१०८) * १८३७८ श्री.सुभाष झांबड, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली शहरालगत असलेल्या बळसोंड येथील नळयोजनेच्या प्रस्तावाला जीवन प्राधिकरणाने तांत्रिक मान्यता दिली असून आता हा प्रस्ताव शिफारसपत्रासाठी जिल्हा परिषदेकडे प्रलंबित असल्यामुळे येथील पाणी प्रश्न सोडविण्यासाठी गावकऱ्यांनी आंदोलनाचा इशारा दिला असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रस्तावाला शिफारसपत्र देऊन प्रस्ताव अंतिम मंजूरीसाठी वरिष्ठ कार्यालयात पाठविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही

(२) बळसोंड नळ पाणी पुरवठा योजनेचा प्रस्ताव मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद, हिंगोली यांनी दिनांक १८.१.२०१६ रोजी शासन मान्यतेसाठी सादर केला आहे.

तथापि राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम योजनेची अंमलबजावणी केंद्र निर्देशानुसार करण्यात येते. या संदर्भात केंद्राच्या दि. २९.७.२०१५ च्या पत्रान्वये राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत नवीन पाणी पुरवठा घणेसंदर्भात (काही उपवाद वगळता) निर्बंध घातले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय मार्गदर्शक शिक्षक - समुपदेशक संघाने
सहाय्या वेतन आयोगातील त्रुटी दुर करण्याबाबत**

(१०९) * १८६४२ श्री.श्रीकांत देशपांडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय मार्गदर्शक शिक्षक - समुपदेशक संघाने सहाय्या वेतन आयोगातील त्रुटी दुर करण्याबाबत अनेकदा निवेदने दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, व्यवसाय मार्गदर्शक पदविका अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या शिक्षक, समुपदेशकाना शाळेत पुर्णवेळ समुपदेशक म्हणून शासनाने मान्यता देण्याबाबत तसेच राज्यातील जिल्हा व तालुका स्तरावर समुपदेशक कार्याचा आढावा घेण्यासाठी पुर्ण वेळ समुपदेशकाचे पद निर्माण करण्याबाबत त्यांची मागणी होती, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, समुपदेशकाकरिता ग्रेडपे मध्ये ४०० रुपये वाढ व व्यवसाय शिक्षक यांना ग्रेडपे मध्ये २०० रुपये वाढ, तसेच विद्यार्थ्यांना विविध अभ्यासक्रमाची अद्यावत माहिती प्राप्त होण्याकरिता, व्यवसाय मार्गदर्शक व निवड संस्था, समुपदेशक, विज्ञान व शिक्षणतज्ञ, यांचे सयुक्त स्वतंत्र "संकेत स्थळ" निर्माण करण्याविषयी सुध्दा मागणी केली होती, हे खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, व्यवसाय मार्गदर्शक पदविका अभ्यास क्रम पूर्ण करणाऱ्या समुपदेशकाना दोन अतिरिक्त वेतनवाढी तसेच देशविदेशात अभ्यास दौरे, आयोजित करणे, तसेच २१ दिवसाचे व्यवसाय प्रशिक्षण, वरिष्ठ श्रेणी करिता लागू करणे, तसेच व्यवसाय मार्गदर्शक पदविकास प्रशिक्षणादरम्यान, प्रशिक्षणार्थिना मिळणारे विद्यावेतन ५००० रुपये व प्रवास भत्ता व समुपदेशकाच्या कार्यास प्रोत्साहन करण्याकरिता दरमहा ५००० रुपये प्रोत्साहन भत्ता मिळण्याबाबत अनेक दिवसापासून मागण्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सदरच्या मागण्या पूर्ण करण्यास शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) होय.

(३) होय.

(४) होय.

(५) ही बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.